«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

Энгсиэли

2011 сыл Алтынньы 1 күнэ Субуота № 117-118 (10543)

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ • Нам улууһун хаһыата • 1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыҥ хаһыата»

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ АҔА СААСТААХ КИҺИБИТ – КҮНДҮ ВЕТЕРАН!

Сааһырбыт дьон Аан дойдутааҕы күннэрэ - бу бары көлүөнэлэр бырааһынньыктара. Бу күн биһиэхэ аҕа саастаах көлүөнэ дьоммут иннигэр ытык иэспитин санатар. Эһиги эдэр көлүөнэ дьоммутугар үтүө сыһыаҥҥытын, ыллыктаах сүбэҕитин, олоххо дириҥ өйдөбүлгүтүн аныыргытын мэлдьитин билэбит. Ол иһин Эһиэхэ дириҥ ытыктабылбытын аныыбыт.

Күндү ветераннар!

Эһиги хас биирдиигит Ийэ дойдуну көмүскүүр аймалҕаннаах кэмнэргэ сэрии хонуутугар, тыйыс олохтоох-үлэлээх тыылга, айгыраабыт дойдубутун чөлүгэр түһэриигэ өрүү инники күөҥҥэ этигит.

Күн бүгүн дойдубут, республикабыт, улууспут социальнай-экономическэй уонна духовнай сайдыы саҥа түһүлгэтигэр бигэтик киирэн иһэр. Маныаха эһиги хас биирдиигит сүдү кылаата, ыллыктаах сүбэтэ-амата баарынан киэн туттабыт. Үгүскүт билигин да общественнай үлэ түбүктэриттэн арахсыбакка үлэлиир.

Ытыктабыллаах аҕа саастаах киһибит - ветеран, Эйиэхэ барҕа махтал буолуохтун. Аны да этэҥҥэ сэргэхтик, уһуннук олороргор. Дьиэ кэргэҥнит, ыччат дьоҥҥут бары этэҥҥэ буолуохтуннар.

Ытыктабылы кытары

А.И. ИЛЬИН, „Нам улууһа" МТ баһылыга
Н.Н. БАИШЕВ, ветераннар сэбиэттэрин председателэ

Сааһырбыттар аан дойдутааҕы күннэригэр

ПЕНСИЯҤ ТУҺУНАН БИЛИҤҤЭТТЭН САНАА

Балаҕан ыйын 27 күнүгэр – Республикабыт күнүгэр Нам 2-с №-дээх орто оскуолатыгар РФ Пенсионнай фондатын Нам улууһунааҕы управлениетын сүрүннүүр специалиһа, эксперт Светлана Викторовна Суздалова уонна пенсияны аныыр отдел специалиһа Николай Анатольевич Корякин кэлэн 9-11 кылаас үөрэнээччиларигэр бэйэлэрин тэрилтэлэрин, кини аналын, тугунан дьарыктанарын туһунан сиһилии кэпсээтилэр-ипсээтилэр. Бу тэрээһин Бүтүн Россиятааҕы пенсионнай билии-көрүү күнүнэн сибээстээн тэрилиннэ.

Оскуола актовай саалатыгар элбэх үөрэнээччи мустубут. Пенсионнай управление үлэһиттэрэ кэпсииллэрин оҕолор болҕойон иһиттилэр. Бэсиэдэ Россияҕа пенсиянан хааччыйыы историятыттан саҕаланна. Салгыы Российскай федерация Пенсионнай фондатын туһунан сырдатылар. Оҕолор РФ Конституциятынан: хас биирдии киһиэхэ сааһынан, ыарыйдаҕына, инбэлиит буоллаҕына, көрөр-истэр, иитэр киһитин сүтэрдэҕинэ, оҕону иитиигэ уонна сокуонунан олохтомммут түбэлтэлэргэ социальнай хааччыйыы мэктиэлэнэрин; Государственнай пенсия уонна социальнай босуобуйа сокуонунан олохтонорун; баҕа өттүнэн социальнай страховкаланыы, көмө оҥоруу уонна социальнай хааччыйыы государственнайа суох (эбии) пенсионнай хааччыйыыттан) турарын, үлэ пенсията туохтан үөскүүрүн, пенсияны хайдах улаатыннарыахха сөбүн уо.д.а. сонун иһитиннэриилэри сэргээн иһиттилэр.

Специалистар кэпсээннэрин истэн баран оҕолор элбэх боппуруостары биэртэлээтилэр. Бу тэрээһиҥҥэ оҕолор олус көхтөөхтүк кытыннылар, билбэттэрин биллилэр.

Көрсүһүү түмүктэниитигэр управление үлэһиттэрэ оҕолорго пенсия туһунан сиһилии сырдатар „Олоххо уонна үөрэххэ аналлаах" диэн олус үчүгэй ис хоһоонноох, өҥнөөх ойуулардаах брошюраны бэлэхтээтилэр.

Оскуола директорын иитэр үлэҕэ солбуйааччы Олег Николаевич Егоров кэлбит специалистарга үөрэнээччиларын аатыттан махталын биллэрдэ уонна оскуола урукку үөрэнээччитигэр Светлана Викторовнаҕа үлэтигэр үрдүк ситиһиилэри баҕарда.

Хомуур-2011

ТҮМҮКТҮҮРБҮТ ЧУҐАҺААТА

Государственнай статистика Нам улууһунааҕы отдела балаҕан ыйын 26 күнүнээҕи туругунан түммүт сыыппараларын билиһиннэрдэххэ хомуур хаамыыта маннык хартыыналанна.

Улуус көмө (подсобнай) хаһаайыстыбалара 37,5 гектар баанынаттан валовайынан 189 т хортуоппуйу хостоотулар. Онон 1 гектартан 91,7 цн үүнүү ылылынна. Оҕуруот аһын 0,15 га быһан 11,91 тоннаны ылылар. 1 гааттан кэлбит үүнүү 79,4 цн тэҥнэстэ.

Гражданнар кэтэх хаһаайыстыбалара: хортуоппуйу 141 гааҕа олордубуттарыттан 103-үн хомуйан валовайынан 6170 центнери ылбыттар. Үүнүү кэлиитэ 1 гааттан 59,9 цн. Оттон оҕуруот аһын олордубут 34,3 гектардарыттан 28,6 га иэнтэн быспыттар. Валовайынан 3301,1 цн кэлбит. Онон үүнүү 1 гааттан 115,5 цн ылылыбыт.

Тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэлэрэ 550 га баанынаттан бурдугу, 28 гектартан хортуоппуйу, 19,5 га иэннээх сиртэн оҕуруот аһын хомуйбуттар. Валовайынан: бурдук 1225 цн, хортуоппуй 1615 цн, оҕуруот аһа 1666 цн кэлбит. 1 гектартан үүнүүнү ылыы: бурдук 2,2 цн, хортуоппуй 57,7 цн, оҕуруот аһа 85 цн буолбут.

Баанынай-фермерскэй хаһаайыстыбалар: бурдугу 700-тэн 228 гектарын, хортуоппуйу 356,1 гааттан 241,5 гаатын, оҕуруот аһын 86,1 гааттан 37,6 гаатын хомуйбуттар. Валовайынан: бурдук 790 цн быһыллыбыт, хортуоппуй 13932 цн хостоммут, оҕуруот аһа 2543 цн быһыллыбыт. Онон 1 гектартан үүнүү кэлиитэ: бурдук 3,5 цн, хортуоппуй 57,7 цн, оҕуруот аһа 67,6 цн.

Сорох нэһилиэктэр специалистара хомуур хаамыытын көрдөрөр сводканы ирдэнэр болдьоохо түһэрэн испэттэр эбит. Онон: „Мантан хаалбыт кэмҥэ бу сыыппаралар өссө чуолкайданыахтара, сааһыланыахтара",- диэн статистика үлэһиттэрэ эрэннэрэллэр.

И. ИВАНОВ

ПРОФСОЮЗ 90 СЫЛА БЭЛИЭТЭНИЭҐЭ

Быйыл Саха сиригэр профсоюз тэриллибитэ 90 сылынан сибээстээн СР президенин ыйааҕынан сэтинньи 27 күнэ профсоюз үлэһиттэрин күнүнэн биллэриллиннэ.

Балаҕан ыйын 29 күнүгэр улуус баһылыгын солбуйааччы С.П. Ядрихинскай таһымыгар тэрийэр комиссия мунньаҕа буолла. Манна бу бэлиэ даатаны Нам улууһугар үрдүк таһымнаахтык бэлиэтиир сорук турда. Ол курдук бары нэһилиэктэргэ баһылык салайааччылаах түмсүүлэр тэриллэн үлэ ыытыллыаҕа. Үөрэх үлэһиттэрин профсоюһун улускомун председателэ А.Г. Шарапов профсоюз 90 сылыгар республика президенэ улахан болҕомтотун ууран икки ыйаах таһаарбытын иһитиннэрдэ, улууска уонна тэрилтэлэргэ бэйэлэригэр туох тэрээһини ыытыахха сөбүн сүбэлээтэ. Профсоюз улуустааҕы сэбиэтэ тэрээһиннэр былааннарын оҥорон түһэриэҕэ. Былааҥҥа эрдэттэн тэрилтэлэртэн киирбит этиилэр, кинилэр тус былааннара киллэриллиэхтэрэ. Алтынньыга 90 сылга аналлаах декада ыытыллан араас тэрээһиннэр ыытыллыахтара, профсоюзнай хамсааһыҥҥа үлэлээбит, билигин үлэлии сылдьар дьон чиэстэниэхтэрэ. Түмүктүүр үөрүүлээх мунньах сэтинньи 25 күнүгэр былааннанна.

В. РЫКУНОВА

Духуобунас форумугар

ДУХУОБУНАС ИННИКИ КҮӨҐҐЭ

Республикабыт президенэ Е.А. Борисов көҕүлээһининэн, Сахабыт сиригэр „Духовный потенциал общества в инновационном развитии Якутии" форум үрдүк тэрээһиннээхтик, өрө күүрүүлээхтик ыытылынна. Форум сыалын-соругун толору ситэн, дьону-сэргэни, нэһилиэнньэни бу боппуруос тула түмэ тарта. Мин санаабар, нэһилиэнньэ бу темаҕа санаата мунньуллубут, көөнньөстүбүт, туйуллубут. Ол да иһин, радио, хаһыат, телевидение нөҥүө элбэх кэпсэтии, түмсүү, санаа этиитэ барда. Форум чэрчитинэн араас хабааннаах тэрээһиннэр, дьаһаллар ыытылыннылар. 2012 с. Сомоҕолоһуу, Норуоттар Доҕордоһууларын Сылынан биллэриллибитин үөрэ иһиттибит. Урукку өттүгэр духуобунас туһунан маннык киэҥ далааһыннаахтык, дириҥник илдьиритиһэн кэпсэтии соччо суоҕа диэтэхпинэ, бука улахан сыыһа буолбата буолуо. Культура, төрүт дьарык, тыл-өс, чөл олох, сайдыы, сиэр-туом, иитии, дьиэ кэргэн уо.д.а. туһунан чөкө-чөкө, тус эрэ кэпсэтиилэр ыытылларалара. Онтон бүгүн бу боппуруос бииргэ түмүллэн, бары тэҥҥэ холбоһон, духуобунас диэн киэҥ өйдөбүлүнэн тэриллиэхтээҕин кэм-кэрдии бэйэтэ көрдөрдө, ыйда. Күүстээх сайдыы, техническэй үйэ, прогресс, биир тылынан, глобализация кэмигэр духуобунас инники күөҥҥэ тахсыахтааҕын өйдөөтүбүт. Ол иһин салайааччылартан саҕалаан, нэһилиэнньэ, эдэр дьон, ыччат, араас эйгэ үлэһиттэрэ бары бииргэ түмүстүлэр.

Бу бачыымы, дириҥ суолталаах дьыаланы өйөөн, өйдөөн, Президеммит ыытар политикатын ылынан, Хаҥалас улууһа Духуобунас сылын биллэрэн үлэлиир-хамсыыр, горнайдар эмиэ былааннара киэҥ, атын да улуустар санааларын уурдулар. Оттон биһиги? Форум кэмигэр манна миэстэтигэр, улууспутугар, улахан түмсүү, дьаһал буолбата эрээри, сыыйа үлэ ыытыллыа, тэриллиэ диэн эрэллээхпин. Онуоха биир тустаах тэрээһининэн эрэ муҥурдаммакка, киэҥ далааһыннаахтык, былааннаахтык, үгүс эйгэни, дьиэ кэргэни барытын хабан үлэлэһиэх тустаахпыт. Форум декларациятынан салайтаран улуус үрдүнэн Духуобунаска программа ылынан, 2014 с. буолуохтаах спортивнай бырааһынньыкпытыгар бэлэмнэнэн, сып-сап олохтоохтук дьаһанар кэммит кэллэ дии саныыбын. Эһиги санааҕытыгар?

М. ИГНАТЬЕВА,
Нам с.

Саҥарбат буолуохха сатаммат

УЛАХАННЫК ЭБИЛЛИБЭТЭХ

Өлөр-хаалар күммүтүгэр өттүкпүтүттэн өйөтөн үйэбитин уһатар – балыыһабыт. Хамаҕатта балыыһатын тутулла турар салҕааһынын көрөн мыыннным. Дьиэ аҥарын эрэ саҕаны салгыыр гына акылаат түспүт. Бачча улахан нэһилиэккэ балыыһабыт кыратын оройуон, республика таһымнаах мунньахтарга бастакынан туруорсар боппуруоспут этэ. Нэһилиэнньэ эбиллиитэ икки эрэ тыһыынчанан муҥурданыа суоҕа. Киин сир буолан дьон олороругар табыгастааҕын иһин атын сиртэн дьон кэлэн олохсуйара уурайыа суоҕа. Бу салҕааһынҥа харчы тиийбэккэ, икки мөлүйүөнү көрбүттэр үһү. Онон син биир кыра буолан, балыыһабытыгар сытан эмтэниэ суохпут. Оннооҕор билигин „система" ылааччы элбээтэҕинэ, эдэрдэр олорон эрэ ылаллар. „Намтан чугаскыт, онно баран сытыҥ ээ" диилллэр буолан баран, онно эмиэ санаатах аайы миэстэ тиийбэт. Ол быыһыгар сорох быраас хаҕыс сыһыаннааҕын билбитим.

Икки сыллааҕыта терапевка тиийбиппэр, маҥан халааттаах эдэр кыыс „направлениебын" көрөөт: „31 сыллаах эбиккин, миэстэ суох," – диэн кэбиспитэ. Онно хомойбутум. Хаһан баҕарар былаастаах дьон харахтара уоттаах буолар. Хайыахпыный, киирбит аммынан таҕыстаҕым дии. Эдэрим буоллар миэстэ көстүө хаалларбатаҕа. Ветераннары ытыс үрдүгэр түһэриҥ диилллэрэ мээнэ тыл эрэ эбит. Улаата охсон уоттаах сэриигэ сылдьыбатахпыт да иһин, ол ыар сылларга тыылга үлэлээбит үтүөлээх буолуо этибит да, ол кыыс туора садьыйан кэбиспититтэн хомойбутум.

Н. КОКОРЕВ,
Хамаҕатта

Будни депутата Госдумы

РЕАЛИЗАЦИЯ НАРОДНОЙ ПРОГРАММЫ

С 11 по 17 сентября в рамках региональной недели проработала в республике депутат Государственной Думы Ю.А. Песковская. Об итогах недели она дала интервью.

— Судя по всему, нынешняя региональная неделя выдалась насыщенной интересными событиями…

— Да, я приняла участие в работе отчетно-выборной конференции Якутского регионального отделения партии «Единая Россия», на которой меня избрали делегатом на предстоящий партийный съезд. Также состоялся Политсовет ЯРО партии, как всегда провела прием граждан по личным вопросам в Общественной приемной председателя партии В.В. Путина. Кстати, было торжественно отмечено трехлетие со дня официального начала Региональной общественной приемной. За этот период я провела 53 приема граждан по самым насущным проблемам, было принято и отработано 538 заявлений, дано 326 консультаций. Положительно решено 293 вопроса.

В рамках региональной недели по отдельной программе состоялся выезд в Намский улус, где также провела прием с жителями улуса. Хочется отметить «круглый стол» по обсуждению проблем дошкольного образования при переходе на новую систему оплаты труда, заседание Президиума Союза женских организаций, в которых я приняла участие.

— Стартовала выборная кампания в Государственную Думу. Следует отметить, что период, предшествовавший нынешней кампании, отличился большой новизной в рамках партийного движения. Ваше мнение об успешности и целесообразности этих нововведений.

— Мы сейчас идем на выборы в Госдуму VI созыва не просто как партия «Единая Россия», но и как Народный фронт. Это большая армия общественных организаций, которые своей позицией являются сторонниками партии. Мы вместе с ними верстали Народную программу, которая и будет предвыборной программой, наполненной всеми теми вопросами, которые задавали на партийных площадках наши избиратели. В этом, наверное, и отличие нынешней кампании, что к нам присоединилась общественность, предложившая активное свое участие, и вместе с нами будут выполнять данную программу и вести контроль за ее реализацией.

Предварительное голосование - праймериз позволило сверить позиции по рейтингу наших политиков как в «Единой России», так и среди общественных организаций. Это хорошее начало и оно должно стать традицией. Если раньше кандидатуры на выборы решались узким кругом партийцев, то сейчас мы вышли на общенародное голосование, при этом предварительная картина кардинально меняется. Очень демократично и объективно. Этот институт должен жить, и каждый политик, который сегодня желает что-либо изменить в лучшую сторону в нашей жизни и внести свой личный вклад в работу в том или ином направлении, должен быть замечен не только у себя в районе, городе, но и в целом в республике. Это будет стимулировать политиков к тому, чтобы проявлять активность не только от выборов к выборам, но и в процессе рутинной, повседневной работы, чтоб была отдача от нее.

— Ваше третье место в праймеризе было ожидаемым для Вас?

— Сейчас я, идя в эту предвыборную борьбу, уже знаю, что избиратели мне доверяют. Я достаточно переживала за итоги праймериза, с первого момента отнеслась к нему очень серьезно, тот отпуск, который был мне положен в Госдуме, я решила отработать в улусах, наслегах. Ездила по республике, встречалась с населением, с общественностью, поскольку по-другому нельзя общаться с потенциальными избирателями. Нужно было отчитаться за работу, рассказать, какие есть намерения в будущем. Эйфория меня не посетила, потому что понимаю, что сделан только первый шаг, и далее будут более сложные периоды, будет и противостояние, и это надо выстоять, ведь партийная борьба не всегда бывает корректной. Но я настроена на добрый диалог и на понимание избирателей.

— Как Вы оцениваете Народную программу нашей республики? Каковы основные ее параметры?

— Принятие Народной программы - это очень правильный шаг. Все проекты наших партийных площадок, Народного фронта, вопросы, с которыми к нам выходили во время встреч, они нашли достаточное отражение в программе. Это достаточно широкий спектр первоочередных и очень важных для населения задач, которые мы должны взять на свои плечи, разделив эту ответственность и с Президентом нашей республики и правительством. Я работаю в тесном контакте с Е.А. Борисовым и Г.И. Данчиковой, поскольку выполняю поручения республики. Нужно вовремя использовать свой депутатский потенциал, чтобы не навредить делу и реально помочь. Так было и в случае с мостом через Лену и с сельскими дорогами. Я по поручению президента подключалась к этой проблематике, отрабатывала в части изменения методики на дальнейший финансовый год по реализации программы «Сельские дороги».

В программе мы прописали достаточно серьезные задачи, касающиеся социально-культурной жизни и экономики. В дальнейшем за эти пункты будут назначены ответственные партийцы и общественные организации, которые будут осуществлять содействие и контроль в их реализации. Исполнение этой программы – дело чести «Единой России». Это не громкие слова.

Я, выступая на конференции, внесла предложение, чтобы программа, предусмотренная для участников ВОВ, была продолжена и по ветеранам тыла. Одним из важных в социальном аспекте является вопрос обеспечения детсадами и заработная плата дошкольным работникам.

Л. АСЕКРИТОВА

« ЫЙЫТ — ХОРУЙДУУБУТ»
тел. 41-3-32, 41-4-96

Салбаҥтан кырдьаҕас олохтоохтор:
— Салбаҥҥа почта ыйтан ордук буолан баран кэлэр. Тоҕо? Почтаны ким таһыахтааҕый?

В.С. Алексеев, улуустааҕы почта начальнига:
— Намнааҕы почтовай сибээс отделениетын массыыналара бу сылга ый аайы почтаны, коммерческай табаары, пенсияны Салбаҥҥа тиэртилэр. Ол курдук тохсунньуга 1, олунньуга 2, кулун тутарга 3, муус устарга 2, бэс ыйыгар 1, от ыйыгар 1 рейс оҥоһуллубута. Ыам ыйыгар рейс суоҕа. Атырдьах ыйын 27 уонна балаҕан ыйын 6 күннэригэр Салбаҥҥа почта массыыната тахса сырытта, онно почтаны, коммерческай табаары, пенсияны таһаарбыппыт. Отделениеҕа 2 анал массыыналаахпыт. Билигин биир суоппарбыт уоппускаҕа олорор. Солбукка атын суоппары быстах кэмҥэ үлэҕэ ылбаттар, онон биир массыына почта таһыытыгар сүүрэр. Саппаас чааһыгар эмиэ олус уустуктардаах, барыта кииннэммит хааччыйыылаах. Иккис уонна билигин 3-с кварталларга саппаас чаас олох кэлэ илик. Төһө кыалларынан Салбаҥҥа почтаны ый аайы тиэрдэбит.

Бэлэмнээтэ В. РЫКУНОВА

Хааччыйыы эйгэтигэр

ТУОХ БАРЫТА САЛАЙААЧЧЫТТАН

Улуус соҕуруу нэһилиэктэрэ быйылгы кыстыкка хайа да дьыллааҕар үчүгэй бэлэмнээх киирбиттэрин туһунан оперативнай сводкаттан биллэрэ. Аны бүгүн учаастак старшай маастарын көрсөн, дьиҥнээҕэ хайдаҕын туоһуластыбыт.

- Виктор Герасимович, быйылгы кыстыгы хайдах саҕалаатыгыт, кыратык билиһиннэрэ түс эрэ.

- Быйыл 1 Хомустаах бөһүөлэгин киин котельнайыгар элбэх капитальнай үлэлэр бардылар. Ол курдук икки КВА котеллар саҥа турдулар, 5,5 кВт кыамталаах циркуляционнай насос турда, 300 п/м усталаах теплотрасса утеплителинэн эрилиннэ. Партизаҥҥа оскуола ититэр система олоччу саҥардылынна. Төһө да үөрэх управлениетын харчытынан оҥоһулуннар, кыстыкка үчүгэй бэлэмнэнии буолар. Кулуупка насос уларыйда. Уонна 200 миэтэрэҕэ теплотрасса утеплителинэн хааччылынна, эрилиннэ. Үөдэйгэ сааскы халаан уутун содулугар эмсэҕэлээһин түмүгэр улахан кээмэйдээх үлэлэр оҥоһулуннулар. Ону аахтахха олус элбэх. Уопсайынан быйылгы кыстыкка бэлэмнэнии уруккуларга тэҥнээтэххэ ордук курдук. Хааччыллыы да, хайа да дьыллааҕар ордуга киһи хараҕар быраҕыллар. Намнааҕы филиалбыт бириэмэтигэр үлэлиир бригээдэлэринэн көмөлөспүтэ биһиэхэ туһалаах буолла. Бириэмэтигэр бүттүбүт.

- Сөп. Истэргэ үчүгэй. Оттон үлэһиттэргит төһө бэлэмнээх киирдилэр. Учаастак үрдүнэн төһө үлэһиттээххиний?

- Үлэһит ахсаана аҕыйаан турар. Оптимизация биһигини эмиэ таарыйбыта. 72 киһиттэн билигин 56 буолан баарбыт. Ити үс нэһилиэгинэн. Оператордар бары үлэлииргэ допусктарын туттаран үлэлээн эрэллэр. Чоҕунан оттуллар объект диэн биһиэхэ суох. Кэнники сылларга гааска көһүүнэн сибээстээн, үлэһит кылааһы саҥалыы үөрэтиигэ үгүс өрүттээх үлэ барда, билигин да барар. Ол түмүгэр биһиги үлэһиттэрбит, тыа киһитэ билбэтэх үлэтин баһылаатылар. Кимтэн да итэҕэһэ суох үлэлиир кыахтаннылар. Ити биһиги киэн туттуубут.

Виктор Герасимовиһы кытта кэпсэтиибит итинник түмүктээх буолла. Кинини кытта кэпсэтии киһиэхэ эрэли үөскэтэр, үлэһиттэригэр ахсаабат кыһамньытын уурара өтө көстөр. Маннык салайаччылардаах коммунальщиктар ханнык баҕарар ыарахан кыстыктары туоратыахтарыгар киһи саарбахтаабат.

А. КОБЯКОВ,
ОДьКХ пресс-киинэ

Хаартыскаҕа: соҕуруу учаастак старшай маастара В.Г. Рожин

Ил Түмэн сонуннара

ТЕАТР СЫЛЫННЬЫГА ТАХСЫАҔА

Саха театрын академическай летопиһын тэрийэн, оҥорон таһаарар санаа киирбитэ ыраатта. Театр музейыгар үгүс сыл усталарыгар тугунан да кэмнэммэт элбэх матырыйаал мунньуллубута, театр режиссердарын, артыыстарын айар үлэлэригэр анаммыт ыстатыйалар, очеркалар, кинигэлэр бэчээккэ тахсыбыттара. Театр саха норуотун төрүт эпическэй культууратыгар уонна театральнай искусство нуучча классическай оскуолатын бастыҥ үгэстэригэр олоҕуран, икки далааһыннаах дайар кынат оҥостон үүммүтэ, сайдыбыта. Төрөөбүт норуотун кутун-сүрүн туппута, Бүтүн Союзтааҕы, Бүтүн Россиятааҕы уонна Аан дойдутааҕы таһымнаах театр эйгэтин биһирэбилин, билиниитин ылбыта.

Саха театрын сайдан кэлбит историятын матырыйаалын хомуйан, сааһылаан туспа кинигэ оҥорон таһаарыыга бастакы холонуунан ааспыт сыл бүтүүтүгэр үс кинигэнэн бэчээттэнэн тахсыбыт «Саха театрын Антологията» буолар. Бу быйыак автора уонна кинигэ эппиэттээх редактора Ил Түмэн вице-спикерэ Александр Жирков салайааччылаах редакционнай коллегия чилиэннэринэн филологическай наука доктора Алла Билюкина, Саха Республикатын культуураҕа уонна духуобунай сайдыыга миниистирэ Андрей Борисов, П.А. Ойуунускай аатынан Саха академическай театрын дириэктэрэ Анатолий Николаев буолбуттара. Сүүрбэ киһилээх авторскай коллективкэ философскай наука доктора Валентина Чусовская, искусствоведение доктора Зинаида Иванова, М.К.Аммосов аатынан ХИФУ профессора Василий Протодьяконов, Российскай Федерация үтүөлээх уонна Саха Республикатын народнай артыыһа Степан Ефимов, СР Национальнай архыыбын үлэһиттэрэ уо.д.а. киирбиттэрэ. Кинигэни бэчээккэ таһаарбыт автордар аан бастаан саха норуотун театральнай искусствота үөскээбит историятын ааспыт үйэ саҕаланыаҕыттан бүгүҥҥү кэмҥэ диэри үөрэтэн, чинчийэн ырытан көрбүттэрэ. «Саха театрын Антологията» бэчээттэнэн тахсыыта Саха сирин эрэ буолбакка, Россия культууратын эйгэтигэр сүҥкэн суолталаах түгэн буолла. Ол туоһутунан республикатааҕы, Россиятааҕы уонна аан дойдутааҕы таһымнаах наҕараадалар буолаллар.

Бу күннэргэ Ил Түмэн вице-спикера Александр Жирков хас да түһүмэхтэн турар «П.А. Ойуунускай аатынан Саха академическай театрын сылыннЬыга» («Ежегодник Саха академического театра») диэн аатаах бырайыагын дьүүллэһиигэ таһаарда. Киллэриллибит бырайыагы торумнааһыҥҥа Александр Жирков Саха театра үөрэх, үөрэҕириини уонна билиини-көрүүнү тарҕатыы тэҥэ киэҥ, дириҥ суолталааҕын тоноҕолоон бэлиэтээтэ. Кини маннык таһаарыы наадатын уонна суолталааҕын этэн туран, бу таһаарыы театр анал туругун бөҕөргөтөрүн таһынан, Саха театра уһулуччу көстүү буоларын, итиэннэ театр тэрилтэтин быһыытынан эрэ буолбакка, норуот баай культууратын бүүс-бүтүннүүтүн илдьэ сылдьар уонна тарҕатар суолталааҕын бүгүҥҥү күн кирбиититтэн салгыы үөрэтиигэ, чинчийиигэ уонна дириҥник өйдөөһүҥҥэ көмөлөһөр аналлааҕын бэлиэтээтэ.

Ил Түмэн вице-спикера ыыппыт мунньаҕар филологическай наука доктора Алла Билюкина, философскай наука доктора Валентина Чусовская, искусствоведение кандидата Вера Никифорова, М.К.Аммосов аатынан ХИФУ профессора Василий Протодьяконов, Саха театрын кылаабынай худуоһунньуга Дария Дмитриева, Саха театрын музейын директора Ефим Степанов уонна да атыттар кытыннылар.

Мунньах кыттыылаахтара маннык таһаарыы наадатыгар биир санаалаахтарын биллэрдилэр. Валентина Чусовская «театр эйгэтигэр урут уруккуттан баар санааны бу киэҥ хабааннаах, дьоһуннаах бырайыакка республика театроведтарын, искусствоведтарын күүстэрин-кыахтарын түмэ тардар, бэйэтин салалтатыгар ылар кыахтаах киһинэн Александр Николаевич Жиркову көрдүбүт» диэн эттэ. Мунньах кэмигэр бырайыак балаһыанньата дьүүллэһилиннэ, үгүс этии киирдэ.

Ил Түмэн пресс-сулууспата

ҮТҮО ҮГЭЛЭЙИ ҮОДУТЭН

„Азия оҕолоро-2012”

Оонньууларга диэри — 278 КҮН

Ааспыт нүөмэргэ республика киинигэр Дьокуускайга „Азия оҕолоро” норуоттар икки ардыларынааҕы 5-с оонньууларга бэлэмнэнии тэтимнээхтик ыыттылла турарын билиһиннэрбиппит. Ол курдук хаһааҥҥытааҕар даҕаны элбэх объектар тутуллаллар уонна суоллары оҥоруу күүскэ ыытыллар. Бу барыта „Азия оҕолоро” оонньуулар суолталара, хабааннара улаатан иһэрин туоһулуур.

Бэлэмнэнии киэҥ өрүттээхтик ыытылларын биир көстүүтүнэн, соторутааҕыта „Дьокуускай куорат” уокурук салайааччыта Ю. Заболев олохтоох сувенирдары оҥороччулары кытта көрсүһүүтүн ааттыахха сөп. Куорат мэрэ эһиил Дьокуускайга араас дойдулартан кэлиэхтээх элбэх ыалдьыт Саха сириттэн үтүө өйдөбүлү илдьэ баралларын туһугар үрдүк хачыстыбалаах эҥин эгэлгэ сувенирдары, Дьокуускай куорат символикалаах, оҥороллоругар мустубут дьону ыҥырда.

Сувенирдар икки көрүҥнэ арахсаллар: бюджетнайдар уонна VIP-бэлэхтэр. Онно олохтоох колориттаах, саха национальнай сувенирдара (чороннор, быһахтар, ювелирнай оҥоһуктар), Саха сирин уонна Дьокуускай туһунан полиграфическай, видео-бородууксуйа, символикалаах таҥас-сап, аныгы гаджеттар, кэмпиэт о.д.а. киирсиэхтэрин сөп. Оҥорон таһаарааччылар фантазияларыгар уонна маастарыстыбаларыгар эрэлин куорат администрацията биллэрдэ.

* * *

Манна даҕатан эттэххэ, алмаастаах кыраайбыт ювелирдара „Россия – спортивная держава” форум көһө сылдьар символын бырайыагын Мордовияҕа буолан ааспыт быйылгы форумҥа көрдөрбүттэрэ. „Якутская алмазная компания” ХЭТ айымньыта Дьокуускайдааҕы фонтан сыалын туһунан эмиэ „хара” сурук кэлбит. Дьоннорум аһыйан аймалҕан бөҕө буолбуттар. Бу дьахталлар иккистээн кэргэн тахсан элбэх оҕоломмуттара, Үөдэйгэ олорбуттара, кинилэр оҕолорун Ядреев Тиманы, Ядреева Оляны, Лиханов Коляны учуутал буолан баран үөрэппитим.”

Еля 1,5 саастаах ийэтэ Николай Михайлович Ядреев диэн киһиэхэ кэргэн тахсыбыт. Олус оҕомсох буолан, кыыһы куруук батыһыннара сылдьара үһү. Ол сылдьан от-мас туһунан уонна күнү-дьылы быһааран наар кэпсиир эбит. Айылҕа уларыйыытыгар, оннооҕор кыыл-сүөл хайдах өлбүтүн туһунан эмиэ „хара” сурук кэлбит. Дьоннорум аһыйан аймалҕан бөҕө буолбуттар. Бу дьахталлар иккистээн кэргэн тахсан элбэх оҕоломмуттара, Үөдэйгэ олорбуттара, кинилэр оҕолорун Ядреев Тиманы, Ядреева Оляны, Лиханов Коляны учуутал буолан баран үөрэппитим.”

Еля 1,5 саастаах ийэтэ Николай Михайлович Ядреев диэн киһиэхэ кэргэн тахсыбыт. Олус оҕомсох буолан, кыыһы куруук батыһыннара сылдьара үһү. Ол сылдьан от-мас туһунан уонна күнү-дьылы быһаарана наар кэпсиир эбит. Айылҕа уларыйыытыгар, оннооҕор кыыл-сүөл хайдах

* * *

Балаҕан ыйын 19-25 күннэригэр Казань куоракка Россия 48 субъегыттан уонна омук дойдуларыттан 18-30 саастаах 500 волонтер „Волонтердар Академиялара” диэн ыччат норуоттар икки ардыларынааҕы лаҕыр үлэтигэр кыттыыны ыллылар. Кинилэр ортолоругар Саха сириттэн 5 волонтер лаҕырга сылдьан үөрэннэ. Бу ыччаттар эһиил „Азия оҕолоро” оонньуулар уонна „Россия – спортивная держава” форум волонтердарын салайаллара былааннанар.

„Волонтердар Академиялара” 2013 с. Казаҥҥа буолуохтаах Бүтүн аан дойдутааҕы 27-с сайыҥҥы студенческай оонньууларга (Универсиадаҕа) бэлэмнэнии чэрчитинэн тэриллэн үлэлээтэ.

Л. НОВГОРОДОВА

Учуутал – уус чулуута

ТӨГҮРҮППҮТ АЛААС КЫЫҺА

Самаан сайын силигилээн, өҥүрүк куйаас сатыылаан турар кэмигэр 1941 с. от ыйын 21 күнүгэр Неустроев Иван Васильевич, Ядреева Марфа Михайловна диэн ыалга кыыс оҕо күн сирин көрбүтэ. Ол гынан баран төрөппүттэрэ күн сириттэн эрдэ күрэммиттэрэ. Аҕата кыыс төрүөн 4 ый иннинэ, ийэтэ 13 саастаах орто дойдуттан суох буолбуттар. Оҕону эбэтэ Эверстова Александра Николаевна уонна таайа Ядреев Алексей Михайлович иитэн улаатыннараллар. Былыргы оҕолор дьоннорун кытта үөһэ, тыаҕа алааһынан олорор буоланнар, алаас хаарыгар сүүрэкэлээн, уутугар күөлэһийэн, ийэ айылҕалыын алтыһан, олох кирдээх өттүн билбэккэ, ыраас дуураалаах буолаллар.

Бу кыыс, Елена Ивановна Неустроева, кэлин сааһыран олорон, дьоһун киһи буолан тахсарыгар сүрэҕин сылааһын биэрбит, 93 сааһыгар диэри олорбут эбэтин туһунан маннык кэпсиир: „Бөһүөлэктэн 2,5 -3 көстөөх Төгүрүппүт алааска кыстыктанан, Дугалаахха сайылыктанан мин эбэм Эверстова Александра Николаевна дьиэ кэргэнэ 50-с сыллар бүтүүлэригэр диэри олорбута. Дьон сүрдээҕин сөбүлүүр киһитэ этэ. Кыахтаахтык олорбут, Советскай былаас саҕаланыытыгар кулаахтаммыт. Аны сэрии кэмигэр бириґэдьиирдээбит. Сут сылларыгар кээмэйинэн, холбуур үүтү ылан тар оҥостоллорун, хааһыланалларын көҥүллээбит. Кыра да буоллар кээмэйинэн бурдук уонна сиэмэ атаҕа биэрэр эбит, ол иһин ити колхозка аччыктааһын тахсыбатах. Дьон сүрдээҕин махтанар эбит этэ. Мин уонча саастаахпар „Кыһыл сулустан” Яковлев Егор (Мааска оҕонньор) эбэм аахха чэйдээн ааспыта уонна: „Хоргуйан олордохпутуна эбэҥ тоҥ үүт, тар уонна сиэмэ атаҕа ыытан абыраабыта,” – диэбитин билиҥҥэ диэри өйдүүбүн.

Кыһыннары-сайыннары хас да ыал буолан дьукаахтаһан олороробут. Эбэм сэриигэ барбыт уолун Бааска кэргэнэ Анна Макаровна Ядреева (Баишева) уонна аймаҕа Ньургуһун кэргэнэ Александра Ивановна Лиханова (Колесова) кэргэттэрэ сэриигэ барбыттарын кэннэ эбэбин кытта өр олорбуттара. Мин ити дьахталлары саҥастарым диэн ааттыырым. Ааныс Шура диэн кыыстааҕа 2 сааһыгар ыалдьан өлөн хаалбыт үһү, ону аһыйан бары даҕаны эрэй бөҕөнү көрбүттэр. Оттон Өлөксөөс ол сэриигэ барбыт кэргэниттэн Коля диэн уола билигин баар, миигиттэн арыый аҕа. Үөдэйгэ олорор. Сэрии иккис сылыгар Ааныс кэргэнэ Бааска өлбүтүн туһунан сурук кэлбит, онтон аны Өлөксөөс кэргэнэ Ньургуһун

майгылаах буоларыгар үөрэтэрэ үһү. Оттон оскуолаҕа, нулевой кылааска кыыс 9 саастааҕар киирбит. Оскуолаҕа киириэн иннинэ төһө баҕарар суоттуур, ахсааны ааҕар эбит.

Дьокуускай куорат 2 нүөмэрдээх оскуолатын ситиһиилээхтик үөрэнэн бүтэрэн баран, Еля кылааһын кытта комсомольскай путевканан Намҥа Карл Маркс колхозка дояркалыы тахсыбыт. Алтыа буолан Бөтүҥҥэ икки сыл үлэлээбиттэр. Ити сайын Ильин Николай Николаевич диэн Бөтүҥ уола киниттэн арахпат буолар. Икки эдэр сүрэхтэр таптаһан холбоноллор. Кыыс үөрэххэ тардыһар баҕата баһыйан күһүнүгэр Нам педагогическай училищетыгар биир сыллаах, математика, физика учууталларын бэлэмниир курска үөрэммитэ. Салгыы Благовещенскайдааҕы пединституту үөрэнэн бүтэрэр уонна учуутал үрдүк аатын ылан Үөдэйгэ, Өлүөхүмэҕэ, 1 Хомустаахха математика учууталынан үлэлиир.

Елена Ивановна кэргэниттэн икки оҕолоох. Кэргэнэ 1984 с. өлбүтэ. Кыыһа Саргылаана Николаевна 1 Хомустаах биир киэн туттар учуутала, СР үөрэҕириитин туйгуна. Уола Партизан нэһилиэгин биир сис ыала буолан олорор. Элбэх оҕолоох, сиэннээх, суоппар идэлээх. Сиэннэрэ, хос сиэннэрэ эбэлэригэр туйгун үөрэхтэринэн, ситиһиилэринэн үгүс үөрүүнү бэлэхтиириллэр. Төгүрүппүт алаас кыыһа Еля - Нам улууһун ытык киһитэ, төгүрүччү 9 сиэннээх, 4 хос сиэннээх.

Елена Ивановна эдэр эрчимнээх кэмнэригэр учуутал үлэтинэн эрэ муҥурдаммакка, буттүүн нэһилиэк олоҕо тупсарыгар үлэлэһэрэ, нэһилиэк депутатынан талыллан дьон кыһалҕатын быһаарсара, олохтоох сэбиэккэ туруорсара. Салайар үлэҕэ талаанын өтө көрөн кинини 1 Хомустаах сельсоветыгар секретарынан талаллар. Уонтан тахса сыл норуот былааһыгар бэриниилээхтик үлэлиир. Кини үлэлээбит сылларыгар улуус сельсоветтарын социалистическай куоталаһыыларыгар 1 Хомустаах сельсовета хаста да 1 миэстэни ылан көһө сылдьан Знамянан наҕараадаламмыта.

Пенсияҕа да тахсан баран налыйан олорон хаалбатаҕа, куруһуок салайааччытынан, „Мичээр” үҥкүү ансамблыгар иитээччинэн үлэлээбитэ, мөлтөх доруобуйалаах оҕолору дьиэҕэ үөрэтэрэ. Билигин да активнай позициятын ыһыктыбакка, 70-с хаарын санныгар ууллардар, ветеран сэбиэтэ ыытар бары мероприятиеларыгар көхтөөхтүк кыттар, бастыҥ общественница. Иллэҥ кэмигэр иистэнэр. Мин таарыйан аастахпына, ис дуураатыттан өрө көтөҕүллэн, бэйэтэ айан оһуордаабут оҕуруоларын, сиэдэрэй быысапкаларына көрдөрөр, кэпсии тоһуйар.

Хос-хос сиэн тапталлаах эбэлэрэ тиһигин быспакка „Эҥсиэли”, „Кыым”, „Саха сирэ”, „Эдэр саас”, „Она+”, „Эхо столицы” хаһыаттарга ыстатыйалара бэчээттэнэллэр. 8 кинигэҕэ үлэлэрэ таҕыстылар. Бу суруйуулара кэлэр көлүөнэҕэ, ыччаттарга хаалларар сүдү баайа буолар.

Биһиги, үөрэтэн таһаарбыт ыччаттара, билигин сааһырбыт дьон буолабыт. Үрдүк үөрэх чыпчаалын дабайарбытыгар, олоххо суолбутун буларбытыгар, үлэ үөрүүтүн билэрбитигэр сирдээбит сүдү киһибит, сырдыкка уһуйбут маякпыт, учууталбыт Елена Ивановна, 70 сааскын туолбут үбүлүөйүгүнэн уонна кэлэн иһэр Учуутал күнүнэн истиҥ иһирэх эҕэрдэ! Өссө да үйэҥ уһаатын, доруобай, чэгиэн-чэбдик сырыт диэн алгыыбыт.

Т.М. ФЕДОТОВА,
Үөдэй

(Төлөбүрдээх төрүөккэ бэчээттэнэр)

Сааһырбыттар аан дойдутааҕы күннэригэр

ЫТЫК КЫРДЬАҔАСТАРБЫТ

Биһиги улууспутугар 90 саастарын туолбут, ол эбэтэр 1911-1921 сс. төрүөх 14 ытык кырдьаҕас олорор. Сааһырбыт дьон аан дойдутааҕы күннэринэн сибээстээн аарыма кырдьаҕастарбыт туһунан дьоҥҥо билиһиннэрэри наадалааҕынан ааҕабыт.

Улуус ветераннарын сэбиэтэ

Колесов Михаил Яковлевич 1921 с. Нам оройуонун 2-с Модут нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Нам 7 кылаастаах ситэтэ суох орто оскуолатын 1939 с. бүтэрбитэ. Үөрэнэр кэмигэр 1937-1939 сс. оскуола иһинэн тэриллибит ОСОАвиахим маҥнайгы сүһүөх тэрилтэтигэр председателинэн талыллан үлэлээбитэ. „Обороннай-маассабай үлэҕэ кыттыым кэнники үлэбэр уонна армияҕа сулууспалыырбар улаханнык көмөлөспүтэ” диэн Михаил Яковлевич ахтар. Сэрии иннинэ ЫБСЛКС Намнааҕы райкомун штаты таһынан байыаннай отделын сэбиэдиссэйин эбээһинэһин толорбута, Намнааҕы райсовет байыаннай учуотун остуолун начальнигынан уонна Дьокуускайдааҕы байыаннай комиссариат инспекторынан үлэлээбитэ. Ол үлэлии сырыттаҕына сэрии саҕаламмыта.

1942 с. тохсунньуга Михаил Яковлевич сэриигэ ыытылларыгар көрдөһүү суруйбут. Оннук бэйэтэ тылланан 1942 с. бэс ыйын 25 күнүгэр армияҕа ыҥырыллыбыт. Челябинскайга полковой оскуоланы младшай сержант званиелаах бүтэрэн отделение командирынан анаммыта. 1943 с. саас кини сулууспалыыр чааһа Новочеркасскай таһыгар 2-с гвардейскай Армияҕа бэриллибитэ, 4-с мотострелковай биригээдэ буолан Дону босхолуур иһин кырыктаах кыргыһыыга сэриилэспитэ. Манна кимэн киириигэ Михаил Яковлевич икки атаҕын снаряд оскуолката дьөлө көтөн ыараханнык баахырбыта. Госпиталларга 8 ый эмтэммитин кэннэ инбэлииккэ таһааран дойдутугар ыыппыттара.

Дойдутугар 1944 с. саас төннөн кэлбитэ. Манна бастаан оройуон типографиятын директорынан, 1948 с. Саха АССР Министрдэрин Советын иһинэн радиокомитет Намнааҕы боломуочунайынан, „Колхоз сирдьитэ” хаһыат литературнай сотрудниґынан үлэлээбитэ. 1951-1954 сс. Дьокуускайдааҕы партийнай оскуоланы бүтэрэн 1955 с. тохсунньутугар диэри „Колхоз сирдьитэ” хаһыат эппиэттиир секретарынан үлэлээбитэ. Ити кэнниттэн колхоз парткомун секретарынан, партия райкомун инструкторынан партийнай үлэҕэ барыта 26 сыл 9 ый үлэлээбитэ. 1981-1985 сс. райсовет исполкомун уопсай отделыгар сэбиэдиссэйдээбитэ, пенсияҕа тахсыар диэри райсовекка коменданнаабыта. Михаил Яковлевич билигин да общественнай үлэттэн туора турбат, ыччат ортотугар элбэх көрсүһүүлэргэ сылдьар. Улуу Кыайыы 60 сылыгар Москваҕа Кыһыл болуоссакка парад кыттыылааҕа.

* * *

Гаврильев Николай Семенович 1921 с. кулун тутар 15 к. Хатыҥ Арыы нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Нам оскуолатын 8 кылааһын бүтэрбитэ, кэлин 1957 с. Дьокуускайдааҕы партийнай оскуоланы үөрэнэн бүтэрбитэ. Үлэтин 1939 с. народнай суут секретарынан саҕалаабыта.

1942 с. Советскай Армия кэккэтигэр ыҥырыллыбыта. Читинскэй уобаласка уонна Монголия народнай республикатыгар сулууспалаабыта. 1946 с. демобилизацияламмыта, билигин отставкаҕа олорор майор званиелаах. Уонтан тахса сыл нэһилиэк советын председателинэн, райсовет инструкторынан үлэлээбитэ. Николай Семенович „Эҥсиэли” хаһыат общественнай корреспондена, 1988 с. „Сыл бастыҥ корреспондена” буолбута. Барыта 150 ыстатыйаны улуус, республика хаһыаттарыгар суруйан бэчээттэппитэ. Үйэ аҥара төрөөбүт нэһилиэгин историятын үөрэтэр. Кини хомуйбут матырыйаалларыгар олоҕуран Хатыҥ Арыы орто оскуолатын музейа уонна И.Е. Винокуров аат. историко-краеведческай музей тэриллибиттэрэ.

Сааһыран да баран Николай Семенович кинигэ суруйар. 1991 с. „Хатыҥ Арыы нэһилиэгэ”, 2008 с. „П.Д. Ермолов”, 2009 с. „Илин-Сибиир губернатора граф А.П. Игнатьев”, 2011 с. нэһилиэк саҥа кинигэтин бэчээттэттэ. Маны сэргэ кини уус-уран самодеятельностка кыттар, маһынан уһанар, 843 „Күөрчэх” наборун оҥорбута ыраахтан-чугастан кэлбит ыалдьыттарга бэлэх буолар. Кэргэнинээн Агафья Алексеевна Слепцовалыын 9 оҕону төрөтөн, тулаайах хаалбыт 4 аймах оҕолорун иитэн улаатыннардылар. Билигин 20 сиэн, 15 хос сиэн эһэтэ, Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааҕа, Нам улууһун уонна Хатыҥ Арыы нэһилиэгин бочуоттаах олохтооҕо.

* * *

Сысолятин Семен Васильевич 1921 с. тохсунньу 1 күнүгэр Тааттаҕа Ворошилов нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Армияҕа барыар диэри колхозка ынах сүөһү иитиитигэр, саһыл ферматыгар үлэлээбитэ.

1943 с. армияҕа ыҥырыллыбыта уонна 1945 с. Японияны утары сэриигэ кыттыбыта. Харбин, Мугден куораттары босхолоспута. Сэрии кэнниттэн билиэн түбэспит дьоппуоннары конвойдааһыҥҥа сулууспалаабыта, тимир суолу харабыллаабыта. „Японияны кыайыы иһин” мэтээлинэн наҕараадаламмыта. 1947 с. дойдутугар эргиллэн кэлэн колхозка, совхозка сүөһү, саһыл көрүүтүгэр салгыы үлэлээбитэ. 1948 с. Охотскайтан сылдьар Надежда Егоровна Сысолятинаны кэргэн ылан 3 уолламмыттара. Кэргэнэ өлбүтүн кэннэ кыра уолугар Тааттаҕа Победа бөһүөлэккэ 2004 с. диэри олорбута. Онтон эмискэ улаханнык ыалдьыбытыгар улахан уола Семен Семенович көрөн-истэн, эмтэтэн бэйэтигэр Намҥа аҕалбыта.

Семен Васильевич 8 сиэннээх, 3 хос сиэннээх.

(Салгыыта бэчээттэниэ)

Оҕо сайыҥҥы сынньалаҥа

„ОКЕАН” ЛААҒЫРТАН СИТИҺИИ КӨТӨЛЛӨӨХ

От ыйын 27 күнүттэн атырдьах ыйын 17 күнүгэр диэри Нам улууһуттан 14 оҕо Владивосток куорат „Океан” лааҕырыгар Бүтүн Россиятааҕы цирковой искусство фестивалыгар ситиһиилээхтик кыттан кэллибит. Сайыҥҥы куйаас күннэргэ оҕо спортивнай оскуолатыгар гимнастикаҕа сыһыаннаах оҕолору М.А. Уваровская, М.С. Попова фестивальга кыттарга бэлэмнээн биэс нүөмэри туруорбуттара.

Төрөппүттэрбит алгыстарын ылан Владивостокка тиийбиппит. „Океан” лааҕырга 4 дружина үлэлиир эбит. Ол курдук, цирковой искусство оҕолоругар „Китенок”, тас дойду оҕолоругар „Парус”, спортсмен оҕолорго „Тигренок”, журналист оҕолорго „Бригантина” анал дьоҕурунан дружиналар бааллара. Биһиги „Китенок” дружинаҕа 5-с отрядка бары бииргэ киирбиппит. Вожатайдарбыт Олеся, Саша, Стас хас күн аайы биһигини оҕолорун курдук бииргэ илдьэ сылдьан лааҕыр олоҕун билиһиннэрбиттэрэ. 20 күн иһигэр баҕарар куруһуоктарбытыгар сылдьыбыппыт. Бүтэһик күннэргэ быыстапкаҕа кыттыбыппыт. Сылаас күннэргэ Японскай муораҕа сөтүөлээбиппит. Буоларын курдук күннэҕи режимы тутуспуппут. Хас киэһэ аайы сэргэх тэрээһиннээх концертар ыытыллыбыттара. Лааҕырга элбэх саҥа тутуу барбыт. Ледовай дыбарыаска хаҥкылаабыппыт, тренажернай саалаҕа дьарыктаммыппыт. Теннис дыбарыаһыгар бассейн, автогородка 16 саастарыттан массыыналары ыыттаралар, оттон биһиги велосипедынан хатааһылаабыппыт. Кыһыл муоста – доҕордоһуу муостата киэһэ дьүһүнүн күөххэ уларытар. Сынньалаҥ быыһыгар биһиги оҕолорбут фестивальга кыттарга олус кыһаллан бэлэмнэммиттэрэ. Настя Софронова, Надя Софронова, Лана Уваровская, Уйаана Софронова, Айыына Сивцева, Наташа Семенова кыттыбыт „Сардаана сибэкки” нүөмэрдэрэ 3-с бириистээх миэстэни ылбыта. Лана Уваровская „Моҕой кыыс” нүөмэрэ 3 миэстэни, „Ый кыыһа” нүөмэрэ дипломант аатын ылбыттара. Кыргыттары кытта уолаттар Дима Иванов, Коля Сивцев, Кэрэмэн Ермолаев, Вася Андросов „Сайылык” нүөмэрдэрэ фестивалы киэргэппитэ. Дьиэбитигэр ситиһиилээх төннүннүбүт диэн киэн туттабыт.

Катя ФЕДОРОВА,
Намнааҕы 2-с №-дээх орто оскуола 7 „а” кыл. үөрэнээччитэ

Былыргыны былыт саппат

МОДУТ СЫЫЛЫНАЙДАРА

(Салгыыта. Иннин 114-115 нүөмэргэ көр)

«Во время этих посещений бывали иногда маленькие недоразумения. Александр Александрович страшно не любил, когда больные хотели платить ему за визит. Он очень обижался, когда более зажиточные пациенты предлагали ему деньги, отказывался, когда бедняки подносили ему продукты своего хозяйства: безмен масла (2,5 ф.), рыбу или какую-либо птицу и т.п., и на этой почве дело доходило даже до курьезов. Якуты, воспитанные на обычаях платить попам и шаманам за каждую их услугу, никак не могли понять причины его отказа. Иногда думая, что он отказывается от получения гонорара потому, что таковой кажется ему малым, как часто поступали попы, они пытались увеличить своё подношение, и врачу приходилось тратить много времени и красноречия, чтобы убедить их в бескорыстии их благодетеля и спасителя, как обыкновенно они его называли. Иногда даже случалось так, что мы, по возвращении обратно к себе домой, в своём экипаже находили то безмен масла, то какую-либо рыбу или птицу.

Впоследствии Сипович из нас, близких своих друзей и некоторых товарищей по ссылке, создал своеобразный кадр местных фельдшеров, выполнявших его указания и снабжавших лекарствами окружавшее нас население. Такими фельдшерами по Дюпсинскому улусу были: я, А.А. Афанасьев и В.П. Попов. Мы получали от Александра Александровича необходимые руководства и под его наблюдением занимались лечением. Такие же доморощенные фельдшера были и в других улусах.

Я помню один случай из моей практики. Глубокой осенью, когда стояла распутица в полном разгаре, приехал ко мне якут и сообщил, что мой знакомый, живущий от меня в 30-ти верстах, сильно заболел и просит меня приехать к нему. Прибыв к нему, я нашёл, что у него рожистое воспаление головы, и он начал уже бредить. Послать за Сиповичем не было никакой возможности, так как он жил на другом берегу реки Лены, переезд через которую был прекращён совершенно. Я был весьма в затруднительном положении, так как видел, что больной в опасности и что необходимо сейчас же принять какие-либо решительные меры. Посоветовавшись с семьёй больного, я предложил прикладывать к его голове холодные компрессы. Это было поздно вечером, а к утру, мой больной успокоился и заснул крепко, опухоль начал быстро спадать и больной поправился. Кому же он должен был быть благодарным, как не Сиповичу, давшему нам элементарные знания по уходу за больными и по лечению от несложных болезней.

Якут В.В. Попов, человек состоятельный и очень способный, но малограмотный, настолько пристрастился под влиянием Александра Александровича к медицине, что выписывал не только лечебники и руководства по медицине, но даже специальные газеты, как «Врач» и другие, так что у него образовалась довольно большая библиотека по медицине. Затем он завёл большую домашнюю аптеку, из которой снабжал окружающее население лекарствами. Значение такого снабжения лекарствами может оценить только тот, кто сам жил в глухой якутской тайге, где отсутствие самых простых лекарств, как например, слабительного, хинина, иноземцевых капель и т.п., предвещает судьбу больного. Александр Александрович был доволен способностями Попова и часто говорил: «Если бы дать этому человеку медицинское образование, то из него вышел бы даровитый врач». А сколько таких даровитых натур погибло и погибает за недостатком культуры и просвещения!

Я не знаю человека, который был бы недоволен Александром Александровичем. Своим товарищам он оказывал всевозможные услуги и готов был отдать последнее, они пользовались всем, что было у него. Постороннему человеку он даже казался дома гостем, а гости хозяевами; до такой степени он был скромен и гостеприимным. К якутам же, кто бы они ни были - знатный ли тойон, или бедняк – одинаково был ласков и приветлив, он всегда старался помочь им. Скопцы же, эти суровые сектанты, всегда враждебно и с предубеждением смотревшие на всех посторонних, относились к нему, как к своему родному. Они открывали ему свои сокровенные мысли и тайны.

Слава об искусном врачевании Сиповича настолько распространилась, что даже из самого города Якутска, где всё же было несколько врачей, приезжали к нему за помощью или увозили его самого. Помню, раз такой случай: Александр Александрович приехал в город Якутск и лечил сына исправника. Он остановился по обыкновению на улусной квартире, где жили и другие товарищи, приезжавшие из улуса. Один из них (фамилию которого я забыл теперь), бросил ему упрёк в том, что он помогает врагам, которые преследуют и шпионят за ними. Александр Александрович с глубоким волнением заявил, что он, как врач, знает только больного и потому считает себя обязанным оказывать посильную помощь даже личным врагам.

Такой-то человек после 11-летнего пребывания среди нас, облегчивший неисчислимое число человеческих страданий, а главное, пробудивший в душе некультурного и малосознательного якута не словом, а делом и личным примером сознание о пользе и благодетельности медицинской помощи, покинул и уехал от нас. Я лично не присутствовал во время его проводов с места его жительства, встретил и проводил его в городе Якутске. Поэтому я привожу здесь описание его проводов, сделанное его близким другом и товарищем, Ф.Я. Коном, в его некрологе: «В день его выезда, 12-го мая 1894 года, с утра начали собираться во дворе его дома, в Модутском наслеге, Намского улуса, окрестные якуты с жёнами, даже с грудными детьми. Около 10 часов утра, когда двор уже был битком набит собравшимися, на дороге показались самые почётные тоёны с улусным головой Дьяконовым во главе. Толпа расступилась. Навстречу прибывшим вышел Сипович, ввёл их в дом, где был приветствован речью самого почётного старика, Василия Эверстова. После речи ему был вручён на память от благодарных якутов дорогой старинный якутский костюм. Благодаря инородцев, Сипович разрыдался. В ответ послышались рыдания всех собравшихся. Даже ссыльные башкиры плакали, как дети, прощаясь с отъезжающим, усаживая его на телегу. Путь лежал через Хатын-Арынское скопческое селение. Перед каждым домом стояли домохозяева. Полторы версты тянулось селение, Сипович всё это расстояние прошёл пешком, останавливаясь перед каждым домом и прощаясь. Среди всеобщего рыдания Сипович сел в тарантас и навсегда скрылся из глаз своих осиротелых пациентов, которые, глядя на быстро увеличивающееся число свежих могил на разбросанных якутских кладбищах, долго ещё будут вспомнить незабвенного Александра Александровича». Может ли быть искреннее и трогательнее такого прощания?

Через два года после этого мне удалось побывать в России; на обратном пути оттуда я заехал в город Красноярск, чтобы в последний раз повидаться с Александром Александровичем. Я нашёл в нём большую перемену к худшему, он уже тогда был очень болен и отзывался о своём выезде из Якутска как будто с сожалением. Кто знает? Может быть, он привыкший к якутскому климату и условиям жизни, вдохновляемый своей высоко-полезной деятельностью, оставаясь там, не так скоро поддался бы тому злому недугу, который так безжалостно и так безвременно унёс его в могилу. О смерти Александра Александровича мы, якуты, узнали впервые из письма Н.О. Коган-Бернштейн, присланного ко мне с фотографической карточкой, снятой с него уже больного. Все друзья его и знакомые были чрезвычайно поражены этим известием и выражали свою неподдельную печаль и скорбь. «Такого замечательно доброго и отзывчивого человека мы не встречали», - говорили они.

И, действительно, заслуги А.А.Сиповича перед якутами чрезвычайно велики, и его влияние на них неизмеримо глубоко. Только ему и его верному продолжателю и последователю, такому же бескорыстному и преданному труженику М.Ф.Сабунаеву, якуты обязаны пробуждением в них сознания полезности и необходимости медицинской помощи. Только благодаря этому пробуждению, а не административному воздействию сатрапов монархии, в настоящее время в якутских улусах и наслегах, где прежде были слышны только дикие завывания загипнотизированных шаманов и грубые звуки их бубен, выросли скромные лечебницы, где якуты имеют посильную медицинскую помощь, а дети их получают фельдшерское и даже врачебное образование».

Статья В.Галиева «Народоволец Александр Сипович в Якутии» из журнала «Полярная звезда», 1977 - №6, с. 116-117:

«... Интересно, что Александр Сипович не ограничивался широкой медицинской практикой среди якутского населения. Он совмещал медицинскую деятельность с научными исследованиями по антропологии. (Далее автор освещал по рассказу Феликса Кона трогательную сцену проводов якутами А. Сиповича и о жизни и деятельности в Красноярске, где жил и работал после ссылки). В начале 1897 года А. Сипович из-за крайне слабого здоровья выехал в Варшаву для лечения, где скончался 1 мая этого года. И здесь сработала связь политических ссыльных. Быстро из Варшавы в Омск было передано это печальное известие. 11 мая 1897 года «Степной край» поместил ёмкий некролог, содержащий, пожалуй, наиболее полный свод сведений о пребывании А. Сиповича в Сибири.»

Түмүктээн эттэххэ, политсыылынайдар боростуой саха омук өйүн-санаатын уһуннарбыттара, сырдыкка, кэрэҕэ уһуйбуттара. Сорохтор оскуола аһан саха оҕолорун үөрэппиттэрэ, эмчит идэлээхтэр эмтээбиттэрэ, ыраастык олоруу төрүт үөрэхтэрин биллэрбиттэрэ, сорохтор сахалар олохторун-дьаһахтарын, тылларын-культураларын үөрэтиинэн дьарыктаммыттара. Куруук үөҕүллэ-мөҕүллэ сылдьыбыт дьаданы сахалар киһиэхэ үтүөистиҥ сыһыаны политсыылынайдартан билбиттэрэ, бэрт элбэххэ үөрэммиттэрэ. Кинилэр үтүө сабыдыаллара Саха бастакы интеллигенцията өйсанаа өттүнэн уһуктарыгар төрүөт биэрбитэ. Дьиҥ патриот дьон буолан, батталлаах былааһы суулларан, инники дьоллоох олоҕу түстээбит, салайсыбыт политсыылынайдар үөрэнээччилэрэ биһиги биир дойдулаахпыт Максим Аммосов уонна кини доҕотторо Платон Ойуунускай, Сергей Васильев, большевик Кравченко үөрэппит уола Илья Егорович Винокуров, Прядезников Илья Егорович о.д.а. Кинилэр бары бөдөҥ советскай, партийнай, государственнай деятельгэ тиийэ үүммүттэрэ.

Бу ыстатыйаны уустаан-нарылаан, Сиповиһы билэр дьон ахтыыларын толору туһанан туран кыраайы үөрэтээччилэр түмсүүлэриттэн, улуус бары олохтоохторуттан көрдөһүөм этэ: бу үлэ ис хоһоонун ырытан-үөрэтэн баран тутулла турар саҥа поликлиникаҕа саха норуотугар уһулуччу үтүөлээх, Намҥа бастакы быраас Александр Александрович Сипович аатын иҥэриэххэ диэн бырайыагы туох дии саныыргытын туһунан санаа атастаһаргытыгар ыҥырабын.

Е.А. ЛУКИНОВА, кыраайы үөрэтээччи

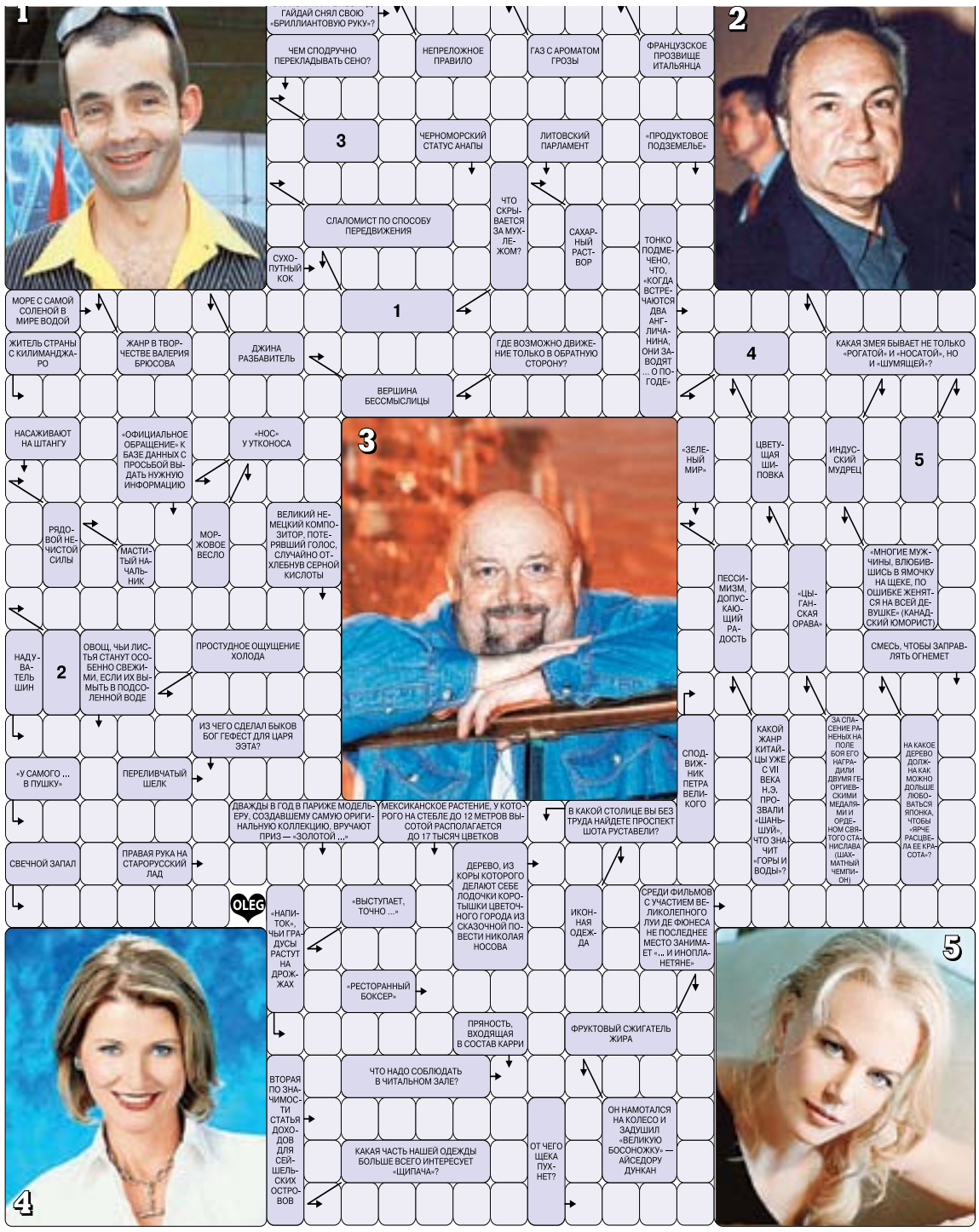

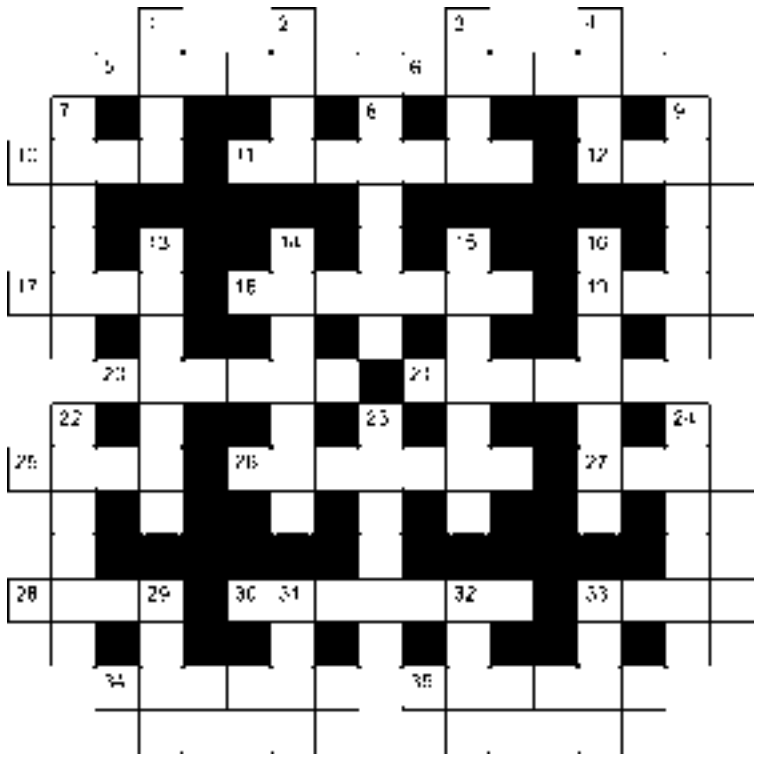

По горизонтали:

5. Роспись выручки и трат, что принимает депутат 6. Краткий вывод из сказанного, написанного 10. Порода собак, выведенная тибетскими монахами 11. Великий художник Диего Веласкес по национальности 12. Одетый в броню участник Курской битвы 17. Какое литературное произведение являет пример творчества Павла Бажова? 18. Основная группа велосипедистов в шоссейной гонке 19. Карточная масть с чёрным оттенком недоброжелательности 20. «Себе в ...» - припев рыночных торговцев 21. Что студент получает к сессии, сдав все зачёты? 25. В Штатах величается афроамериканцем 26. Музыкальное сочинение скорбного или жалобного характера 27. Пернатый символ России с разносторонними взглядами 28. Судя по количеству побед, эта древнегреческая богиня постоянно покровительствует немецкому гонщику «Формулы-1» Михаэлю Шумахеру 30. Какой кусочек остаётся от «расчленённой» газеты? 33. Первый преследователь Иисуса Христа 34. Кто всегда старается быть в тени? 35. В Древней Греции: певец народно-эпических песен, сказитель.

По вертикали:

1. Состязание по стрельбе из лука у японцев 2. Единица измерения линейной плотности 3. В классическом танце: движение с броском ноги 4. «Лет десяток с плеч долой, в ... танца с головой» 7. Случайная ошибка во время диктанта 8. Начав с «Пса Барбоса и необыкновенного кросса», Юрий Никулин воссоздал этот экранный образ и в трёх других комедиях Леонида Гайдая 9. «Гвоздь» на стуле преподавателя для оживления урока 13. Линия на карте, соединяющая места одинакового атмосферного давления. 14. Какая «спальня» доверху завалена скошенной травой? 15. Что проявляет нерешительный человек в трудной ситуации? 16. Католический священник - глава церковного округа. 22. Бумажка с указателем стоимости товара 23. Какой длинный топор заканчивался лезвием-полумесяцем? 24. Какой орган вместе с «соседом» чернеет у курильщика? 29. Священный бык в древнеегипетской мифологии 31. Что служит Клондайком для грабителей в масках? 32. Хорошо ловится там, где море раков 33. Армяне - хай, грузины - картвели, осетины - ...

Рецепты

ФАРШИРОВАННЫЙ БАТОН

Ингредиенты: Батон – 1 шт, Колбаса копченая – 150 г, Сыр твердый – 100 г, Масло сливочное – 100 г, Перец болгарский – 1 шт, Помидор – 1 шт, Яйца (вареные) – 2 шт, Хрен – 1 ст.ложка, Горчица (зернами) – 1 ст.ложка.

Приготовление:

1.У батона отрезать концы, мякиш вырезать длинным ножом.

2.Масло, хрен, горчицу и соль смешать.

3.Колбасу, сыр, яйца, помидоры и перец нарезать кубиками, соединить все с масляной массой.

4.Наполнить батон начинкой и положить в холодильник на 40 мин.

5.Подавать, разрезав на порции, украсить зеленью.

К парикмахеру заходит мужчина с ребёнком.

- Постричь? Побрить? - спрашивает парикмахер.

- И то, и другое, - отвечает мужчина.

После того, как мастер заканчивает, мужчина говорит:

- А теперь постригите малыша, а я пока схожу за газетой.

Проходит много времени, а мужчины нет.

- Куда же провалился твой отец, - потеряв терпение, накидывается парикмахер на мальчика.

- Это вовсе не мой папа, - испуганно отвечает мальчик.

- Этот дядя подошёл ко мне на улице и спросил: «Хочешь бесплатно постричься?»

* * *

Внимание, всем на сайте «Одноклассники»!

Убедительная просьба - не фотографироваться возле машин, на курортах и т. д. ОЧЕНЬ ТРУДНО ОЦЕНИТЬ УРОВЕНЬ ДОХОДОВ! Просто фотографируйтесь со справкой о доходах за последние 12 месяцев.

Искренне Ваша, Налоговая инспекция.

P.S. От ФСБ и уголовного розыска пожелание: фото только в ФАС и в ПРОФИЛЬ.

Ничего лишнего, не надо в кадре всяких там детей, собак-котов и прочих посторонних объектов. Они засоряют нашу базу данных!

* * *

Если правы психологи, утверждающие, что лучший отдых это смена работы, то получается, что лучше всех отдыхает лошадь. То воду возит, то дрова

* * *

Одному арабскому нефтяному шейху срочно понадобилось переливание крови.

У шейха группа крови очень редкая и нашли ее только у одного еврея. Тот согласился, сделали переливание, за что араб подарил еврею дом и машину.

Через год та же история - срочно нужна кровь. Еврей с радостью бежит в пункт по переливанию крови, за что арабский шейх дарит еврею коробку печенья.

Еврей удивлённо:

- Но прошлый раз вы подарили мне дом и машину! . .

Араб:

- А в тот раз во мне ещё не текла еврейская кровь. . .

* * *

Миллионер разговаривает со своим врачом:

- Знаете, я решил не платить вам гонорар, но вместо этого я включу вас в свое завещание. Вы довольны?

- Да, конечно. Только верните мне рецепт, я внесу в него некоторые изменения.

Знаете ли вы что?

СОЖЖЕМ БРИЛЛИАНТЫ

А знаете ли вы, что алмазы горят? Этот интересный факт был выяснен в результате экспериментов, проводимых с этим минералом. При больших температурах (в диапазоне 850-1000о С) необычайно твердый минерал превращается в чистый углекислый газ, не оставляя иных веществ. Это было впервые доказано еще в 1694 году, когда итальянские учёные Дж. Аверани и К.-А. Тарджони попытались сплавить несколько мелких алмазов в один крупный. Температура горения алмаза в струе чистого кислорода несколько меньше: 720-800 оС. Причем в нем минерал горит красивым голубым пламенем.

Также интересен тот факт, что при полном отсутствии кислорода возможно сделать из алмаза обычный графит. Для этого необходимо всего лишь нагреть камень до температуры в 2000 оС.

Все эти факты были неоднократно доказаны учеными мира на практике, а позже научно обоснованы.

Ответы на номер 114-115

По горизонтали:

5. Привет. 6. Микроб. 10. Дюйм. 11. Караоке. 12. Итар. 17. Скок. 18. Минарет. 19. Рубо. 20. Грабли. 21. Ссылка. 25. Укус. 26. Аксакал. 27. Изюм. 28. Спик. 30. Поклажа. 33. Лжец. 34. Бойлер. 35. Облиго.

По вертикали:

1. Храм. 2. Лета. 3. Цинк. 4. Ноги. 7. Люлька. 8. Каркас. 9. Пагуба. 13. Актриса. 14. Диалект. 15. Вейсман. 16. Фракция. 22. Акцепт. 23. Газель. 24. Людоед. 29. Клок. 31. Опер. 32. Жаба. 33. Лиго.

GISmeteo Намцы	02.10 ВС	03.10 ПН	04.10 ВТ	05.10 СР	06.10 ЧТ	07.10 ПТ	08.10 СБ
Облачность							
Осадки							
Температура днем°С	+6°	+7°	+5°	+2°	+2°	+3°	+1°
Температура ночью°С	0°	+2°	-4°	-1°	-6°	-4°	-7°
Давл. мм рт.ст.	748	744	746	747	746	748	751
Влажность %	78	91	91	84	86	90	86
Ветер м/сек	2 СЗ	2 ЮЗ	3 З	1 З	2 Ю	1 ЮЗ	1 З
Комфорт °С	+6	+7	+3	+2	+2	+3	+1

Понедельник, 3 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.35 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жкх
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
15.55 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Свобода и справедливость с Андреем Макаровым
18.45 Давай поженимся!
19.50 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Охотники за бриллиантами”
22.30 Нонна, давай!
23.00 Прожекторперисхилтон
23.55 Т/с “Форс-мажоры”
00.45 Х/ф “План на игру”
02.50 Х/ф “Реинкарнация”

Вторник, 4 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45, 22.30 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жкх
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
15.55 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Свобода и справедливость с Андреем Макаровым
18.45 Давай поженимся!
19.50 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Охотники за бриллиантами”
23.55 Т/с “Terra nova”
00.45 Х/ф “Улыбка Моны Лизы”
03.00 Х/ф “Сержант Билко”

Среда, 5 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жкх
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
15.55 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Свобода и справедливость с Андреем Макаровым
18.45 Давай поженимся!
19.50 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Охотники за бриллиантами”
22.30 Среда обитания
23.55 Т/с “Убийство”
01.00 Х/ф “Я соблазнила Энди Уорхола”
02.45 Х/ф “Муха - 2”

Четверг, 6 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.30 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жкх
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
15.55 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Свобода и справедливость с Андреем Макаровым
18.45 Давай поженимся!
19.50 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с “Охотники за бриллиантами”
22.30 Человек и закон
23.55 Т/с “Подпольная империя”
01.00 Х/ф “Братья”
03.00 Х/ф “Дрожь земли”

Пятница, 7 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.45 Модный приговор
11.50 Женский журнал
12.20 Жкх
13.20 Участковый детектив
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.25 Хочу знать
15.55 Т/с “Обручальное кольцо”
16.55 Жди меня
18.45 Поле чудес
19.50 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Х/ф “Служебный роман. Наше время”
23.15 Елена Ваенга. Концерт
01.15 Х/ф “Один прекрасный день”
03.15 Х/ф “Охота”

Суббота, 8 октября

05.20, 06.10 Х/ф “Дорогой мой человек”
06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости
07.20 Играй, гармонь любимая!
08.10 Мультфильм
09.00 Умницы и умники
09.45 Слово пастыря
10.15 Смак
10.55 Д/ф “Юлиан Семенов. “Он слишком много знал...”
12.15 Среда обитания
13.20 Х/ф “Афоня”
15.10 Д/ф “Марк Бернес. “Мы замолкаем, глядя в небеса...”
16.15 Х/ф “Служебный роман. Наше время”
18.15 Кто хочет стать миллионером?
19.25 Большие гонки
21.00 Время
21.15 Призрак оперы
22.45 Прожекторперисхилтон
23.20 Что? Где? Когда?
00.30 Х/ф “Семь жизней”
02.45 Х/ф “Прерванная жизнь”
05.10 Т/с “Американская семейка”

Воскресенье, 9 октября

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф “Зимний вечер в Гаграх”
07.50 Армейский магазин
08.25 Мультфильм
09.15 Здоровье
10.15 Пока все дома
11.00 Д/ф “Три жизни Евгения Евстигнеева”
12.15 Х/ф “Добро пожаловать, или Посторонним вход воспрещен”
13.40 Т/с “Серафима Прекрасная”
16.40 Ералаш
16.55 Х/ф “Каникулы строгого режима”
19.45 Специальное задание
21.00 Время
22.00 Мульт личности
22.30 Yesterday live
23.30 Х/ф “Неудачники”
01.30 Т/с “Обмани меня”

Понедельник, 3 октября

05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Институт благородных девиц”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с “Ключи от счастья. Продолжение”
23.50 Д/ф “Хроника одной казни. Хрущев против Рокотова”
00.45 Вести+
01.05 Профилактика

Вторник, 4 октября

05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Институт благородных девиц”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с “Ключи от счастья. Продолжение”
23.45 Д/ф “Следы великана. Загадка одной гробницы”
00.40 Вести+
01.00 Профилактика

Среда, 5 октября

05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Институт благородных девиц”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с “Доярка из Хацапетовки - 3”
22.50 Д/ф “Учитель с “Железным” крестом”
23.45 Вести+
00.05 Профилактика
01.15 Горячая десятка

Четверг, 6 октября

05.00 Утро России
09.05 С новым домом!
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00 Т/с “Тайны следствия”
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
17.55 Т/с “Институт благородных девиц”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с “Доярка из Хацапетовки - 3”
22.55 Поединок
23.50 Вести+
00.10 Большой праздничный концерт, посвященный открытию “Грозный-Сити”. Трансляция из Грозного
01.30 Профилактика

Пятница, 7 октября

05.00 Утро России
09.05 Мусульмане
09.15 С новым домом!
10.10 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30 Вести-Москва
11.50 Т/с “Кулагин и партнеры”
13.00 Мой серебряный шар
14.50 Дежурная часть
15.05 Т/с “Ефросинья. Продолжение”
16.50 Т/с “Все к лучшему”
18.55 Прямой эфир
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Юрмала
22.10 Х/ф “С Дона выдачи нет”
23.55 Х/ф “Отряд “Дельта”: пропавший патруль”

Суббота, 8 октября

04.10 Футбол. Чемпионат Европы-2012. Отборочный турнир. Словакия - Россия. Прямая трансляция
06.15 Д/ф “Бунт Ихтиандра. Александр Беляев”
07.00 Диалоги о животных
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.50 Субботник
09.30 Городок
10.05 Д/ф “Мужской разговор. Марк Бернес”
11.20 Дежурная часть
11.55 Честный детектив
12.25 Подари себе жизнь
12.55, 14.30 Т/с “Голубка”
17.00 Субботний вечер
18.55 Десять миллионов с Максимом Галкиным
20.00 Вести в субботу
20.45 Х/ф “Была тебе любимая”
00.35 Девчата
01.10 Х/ф “Воздушные змеи”

Воскресенье, 9 октября

05.30 Х/ф “Наградить (посмертно)”
07.20 Вся Россия
07.30 Сам себе режиссер
08.20 Смехопанорама
08.50 Утренняя почта
09.30 Сто к одному
10.20 Неделя в городе
11.00, 14.00 Вести
11.10 С новым домом!
11.25, 14.30 Т/с “Голубка”
14.20 Вести-Москва
15.45 Смеяться разрешается
17.55 Х/ф “Белое платье”
20.00 Вести недели
21.05 Х/ф “Прощание славянки”
23.00 Специальный корреспондент
00.00 Геннадий Хазанов. Повторение пройденного
00.35 Х/ф “Доверие”

3 октября, понедельник

7:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
7:10 «Саҥа күн»-»Новый день»
17:30 «Геван»
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:15 «Улуус урбаанньыттара» («Абый» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Айыы оҕото
19:00 «Лето на Джугджуре» (ТВ «Спектр»)
19:40 «Недвижимость в Якутии»
19:55 «Үлэттэн кынаттанан...» («Хаҥалас» ТВ)
20:15 «Эргимтэ»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Аал-луук мас»: Алампа аартыгынан айан. Ойуку
21:35 «Простые истины»: Преподобный Сергий Радонежский
22:05 «Күрэс-шоу»
22:20 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа (по г. Якутску)

4 октября, вторник

7:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
7:10 «Саҥа күн»-»Новый день»
17:30 «Полярная звезда»: Дневник юнкора I ч.
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:15 «Время действовать» (ТВ «Алдан»)
18:45 «Күнчээн»: Ымыычаан
19:00 «Харах далыгар» ток-шоу
20:00 «Подробности»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Точка кипения»
21:35 «Из золотого фонда ТВ»: «Моя Кармен» А.Адамова-Афанасьева
22:05 «Күрэс-шоу»
22:20 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа (по г.Якутску)

5 октября, среда

7:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
7:10 «Саҥа күн»-»Новый день»
17:30Учуутал күнүнэн: Учуутал Аана
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:15 «Күн сирин бэлэҕэ» («Бэрдьигэс» ТВ)
18:45 «Күнчээн»
19:00 «Социум» прямой эфир
19:45 «Байанай»
20:15 «Бизнес-формула»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Үтүө санаа кынаттаах...» СР үтүөлээх учуутала В.И.Сивцева I ч.
21:35 «Кинозавод»: Фестиваль «Кино Арктики»
22:05 «Күрэс-шоу»
22:20 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа (по г.Якутску)

6 октября, четверг

7:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
7:10 «Саҥа күн»-»Новый день»
17:30 «Полярная звезда»: Дневник юнкора II ч.
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:15 «Солобуода-ытык сирим» («Амма» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ
19:00 «Диалог с властью» прямой эфир
19:45 «Технополис»
20:00 «Үтүө санаа кынаттаах...» СР үтүөлээх учуутала В.И.Сивцева II ч.
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Үрдэл» аһаҕас эфир
21:50 «Наше здоровье» (ТВ «Алдан»)
22:05 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа (по г.Якутску)

7 октября, пятница

7:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
7:10 «Саҥа күн»-»Новый день»
17:30Форум духовности
18:00 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
18:15 «Хатыҥнаахтан куорсун анньынан...» («Орто Халыма ТВ»)
18:45 «Күнчээн»
19:00 «Геван»
19:30 «Тыа сирэ»
20:00 «Парламентский вестник»
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа
21:05 «Киэһэлик» аһаҕас эфир
22:05 «Пропеллер»
22:20 «Саха Сирэ-Якутия» информационная программа (по г.Якутску)

8 октября, суббота

17:00 «Профи» (ТВ «Нюрба»)
17:30 «Күнчээҥнэ эҕэрдэ»
17:45 «Тарбаахаптыын астыахха»
18:15 «Истиҥ илдьит»
19:00 «Progress»
19:30 «Саха сирэ-Күнтэн күн» информационная программа
20:05 «Аал-луук мас»: Сээркээн сэһэн
20:35 «Родительский»
21:05 «SVFU life»
21:35Концерт

9 октября, воскресенье

17:00 «Полярная звезда» телевизионный конкурс
17:45 «Веселый будильник»
18:00 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ
18:15 «Истиҥ илдьит»
18:45Форум духовности
19:15 «Уруу алгыһа»
19:30 «Якутия. День за днем» информационная программа
20:05 «Сардаана»
20:50 «Күрэс-шоу»
21:05 «Көҥүл боотурдар» уусуран киинэ

Понедельник, 3 октября
11.00, 14.55, 19.30 Все включено
11.55 Технологии спорта
12.30 Индустрия кино
13.00, 14.35, 14.50, 18.00, 22.10, 07.15 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.25 Вести.ru
13.30 Вопрос времени. Мусор
14.05 В мире животных с Николаем Дроздовым
15.55 Х/ф “Время под огнем”
18.15, 22.25 Футбол.ru
20.25 Х/ф “Взрыватель”
23.40 Футбол. Первенство России. Футбольная Национальная Лига. “Факел” (Воронеж) - “Волгарь-Газпром” (Астрахань). Прямая трансляция
01.40 Х/ф “Бэтмен возвращается”
04.20, 10.25 Неделя спорта
05.10 Цунами в Японии. Снято на мобильный
06.15 Наука 2.0. Большой скачок. История под ногами
06.45 Рейтинг Тимофея Баженова
07.45 Моя планета
08.20 Футбол. Премьер-лига. “Спартак” (Москва) - “Зенит” (Санкт-Петербург)

Вторник, 4 октября
11.10, 14.55 Все включено
12.00, 07.20, 08.35 Моя планета
12.45, 14.40, 19.20, 00.45, 04.45, 07.10 Вести-Спорт
13.05, 19.00, 04.30, 08.20 Вести.ru
13.20, 09.40 День с Бадюком
13.50 Неделя спорта
15.55, 19.55 Бокс. Чемпионат мира. 1/8 финала. Прямая трансляция из Азербайджана
22.25 Хоккей. КХЛ. “Трактор” (Челябинск) - “Барыс” (Астана). Прямая трансляция
00.55 Хоккей. КХЛ. “Ак Барс” (Казань) - “Металлург” (Магнитогорск). Прямая трансляция
03.15 Бокс. Чемпионат мира. 1/8 финала. Трансляция из Азербайджана
05.00, 10.10 Футбол России
06.05 Top Gear

Среда, 5 октября
11.05, 14.55, 19.20 Все включено
11.55, 10.10 Top Gear
13.00, 14.40, 18.00, 00.45, 04.15, 06.40 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.50 Вести.ru
13.30, 08.10 Моя планета
14.10 Рейтинг Тимофея Баженова
15.55 Х/ф “Черный гром”
18.15 Футбол России
19.55 Бокс. Чемпионат мира. 1/4 финала. Прямая трансляция из Азербайджана
23.00 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины. “Локомотив-Изумруд” (Екатеринбург) - “Локомотив” (Новосибирск). Прямая трансляция
01.05 Бокс. Чемпионат мира. 1/4 финала. Трансляция из Азербайджана
04.35 90х60х90
05.35 Д/ф “Другой уголь”
06.10 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
06.50 Наука 2.0. Технологии древних цивилизаций
09.40 Технологии спорта

Четверг, 6 октября
11.05, 14.50, 18.45, 10.00 Все включено
11.55 90х60х90
13.00, 14.35, 18.00, 00.45, 04.15, 07.10 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.50 Вести.ru
13.30 Наука 2.0. Большой скачок. История под ногами
14.00 Вопрос времени. Жизнь без нефти
15.50 Х/ф “Побег из тюрьмы”
18.15 День с Бадюком
19.10 Х/ф “Американский самурай”
20.50, 04.35 Удар головой
21.55 Хоккей. КХЛ. “Авангард” (Омская область) - “Салават Юлаев” (Уфа). Прямая трансляция
00.15, 09.35 Хоккей России
00.55 Футбол. Первенство России. Футбольная Национальная Лига. “Шинник” (Ярославль) - “Сибирь” (Новосибирск). Прямая трансляция
02.55 Футбол России
05.35 Атилла
06.40 Наука 2.0. Человеческий FAQтор. Мозг
07.25 Страна.ru
08.05 Моя планета

Пятница, 7 октября
10.55, 14.55 Формула-1. Гран-при Японии. Свободная практика. Прямая трансляция
12.50, 14.40, 17.55, 22.40, 04.10, 07.25 Вести-Спорт
13.05 Вести.ru
13.25 Рыбалка с Радзишевским
13.40, 19.15 Все включено
16.50 Вопрос времени. Роботы
17.20, 09.20 Вести.ru. Пятница
18.10 Вести-Спорт. Местное время
18.15 Удар головой
19.55 Бокс. Чемпионат мира. 1/2 финала. Прямая трансляция из Азербайджана
22.55 Футбол. Чемпионат Европы-2013. Молодежные сборные. Отборочный турнир. Молдавия - Россия. Прямая трансляция
00.55 Футбол. Чемпионат Европы-2012. Отборочный турнир. Армения - Македония. Прямая трансляция
02.55 Футбол. Словакия - Россия. Перед матчем
04.25 Футбол. Чемпионат Европы-2012. Отборочный турнир. Турция - Германия. Прямая трансляция
06.25 Футбол. Чемпионат Европы-2012. Отборочный турнир. Андорра - Ирландия. Прямая трансляция
07.35 Бокс. Чемпионат мира. 1/2 финала. Трансляция из Азербайджана
09.50 Моя планета

Суббота, 8 октября
11.00, 08.55 Моя планета
11.25 Страна.ru
11.55 Формула-1. Гран-при Японии. Свободная практика. Прямая трансляция
13.15, 14.30, 14.40, 18.10, 00.05, 04.05, 07.20 Вести-Спорт
13.25 Вести.ru. Пятница
14.00 В мире животных с Николаем Дроздовым
14.50 Формула-1. Гран-при Японии. Квалификация. Прямая трансляция
16.05 Футбол. Чемпионат Европы-2012. Отборочный турнир. Словакия - Россия
18.55 Бокс. Чемпионат мира. Финалы. Прямая трансляция из Азербайджана
23.00, 06.20 Футбол. Словакия - Россия. После матча
00.20 Х/ф “В поисках приключений”
02.10 Х/ф “Черный гром”
04.20 Вести-Спорт. Местное время
04.30 Бокс. Лучшие бои чемпионата мира
07.30 Атилла
08.30 Индустрия кино

Воскресенье, 9 октября
11.00, 07.25 Моя планета
11.40 Наука 2.0. Технологии древних цивилизаций
12.45, 14.55, 15.10, 18.15, 22.35, 04.05, 07.15 Вести-Спорт
13.00 Рыбалка с Радзишевским
13.20 Цунами в Японии. Снято на мобильный
14.25 Рейтинг Тимофея Баженова. Законы природы
15.15 Страна спортивная
15.45 Формула-1. Гран-при Японии. Прямая трансляция
18.35 Магия приключений
19.30 Атилла
20.40 Х/ф “В поисках приключений”
22.55 Хоккей. КХЛ. ЦСКА - СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция
01.15 Футбол. Словакия - Россия. После матча
02.20 Х/ф “Охота на зверя”
04.20 Вести-Спорт. Местное время
04.30 Профессиональный бокс
06.45 День с Бадюком
09.45 Формула-1. Гран-при Японии

ИҺИРЭХ ТЫПТАР

Бөтүүнээҕи «Сардаана» оҕо саадын иитээччитин **ФЕДОРОВА ДАРИЯ МИХАЙЛОВНАНЫ** үйэ аҥардаах үбүлүөйүгүнэн, олоҕуҥ орто омуррҕанынан итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит. Баҕарабыт эйиэхэ туйгун доруобуйаны, үлэҕэр ситиһиилэри, үтүмэн үгүс үөрүүнү, уйгулаах олоҕу. Дьиэ кэргэнин, оҕолоруҥ, чугас дьонуҥ сылаас тапталларынан угуттанан дьоллоохтук олороргор баҕарабыт. Санаабытыҥ сатаннын, толкуйдаабытыҥ туолан истин диэн алгыс үтүөтүн тиэрдэбит.

Эҕэрдэни кытта «Сардаана» оҕо саадын коллектива

Эрчимнээх эдэр саастарым, умнуллубат устудьуон сылларым истиҥ дьүөгэтин, И.Е. Винокуров аатынан Хатыҥ Арыы орто оскуолатын учууталын **ЕКАТЕРИНА НИКОЛАЕВНА ГАВРИЛЬЕВАНЫ** үбүлүөйдээх сааскынан уонна идэлээх бырааһынньыккынан, Учуутал күнүнэн, сахалыы уйаҕастык, иһирэхтик эҕэрдэлиибин.

Университекка үөрэнэ киирбит күһүммүтүттэн күн бүгүҥнэ диэри үөрүүбүтүн-хомолтобутун тэҥнэ үллэстэн кэллибит. Онон үйэлээх доҕордоһууну биллибит. Эн Бүлүүгэ Балаҕаччы орто оскуолатыгар ананан тиийбит иккис сылгар бара сылдьыбыппын соторутааҕыта курдук саныыбын ээ. Үөрэммит оскуолаҕар 30-тан тахса сыл устата үөрэнээччигэ төрөөбүт тылга тапталы, саха буолалларынан киэн туттуону иҥэрдэҕиҥ. Директоры үөрэх чааһыгар солбуйааччы курдук эппиэттээх үлэҕэ уһуннук, үтүө суобастаахтык үлэлээбиккин билэбин. Үөрэнээччи тапталын, төрөппүт махталын, биир идэлээхтэр ытыктабылларын ыларгыттан үөрэбин. РФ Уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ, СР үөрэҕириитин туйгуна, «Саха сирин методиһа» бэлиэ хаһаайыына, «СР гуманитарнай үөрэхтээһин бастыҥ учуутала» конкурс кыайыылааҕа ааттар Эн учуутал идэтин толору баһылаабыккын кэрэһэлииллэр. Ол иһин бүгүн үлэ киһитин уруйдуубут, чиэстиибит. СГУ-га бииргэ үөрэммит оҕолоруҥ көнө судургу майгыгыҥ, уйаҕас сыһыаннаҥын кэрэхсииллэрэ, күн бүгүҥнэ диэри напнарын Нам кыыһа дии сыруттахпыт. Үгүс дьүөгэлэриҥ Эн дьоҥҥор маанылатар да этибит. Ол үтүө-мааны сыһыаны умнубаппыт. Ытык кырдьаҕас санаатын таһыы киһи аайы кыаллыбат. Оттон тапталлаах аҕаҕыҥ Николай Семеновиһы оҕолуу көрөрүҥ-харайарыҥ иһин ордордоҕо, ол иһин Эйигин кытта олорорун сөбүлүүрэ чахчы. «Хатыҥ-Арыы нэһилиэгэ» кинигэтигэр сыаната биллибэт көмөнү оҥорбутуҥ хайҕаллаах. Үөрэнээччилэриҥ махталлара Эйиэхэ ананнын. Чугас дьонуҥ үөрүүлэринэн үөрэ, дьоллорунан олор дуу, дьүөгэм барахсан. Саахырыыга, ыарыыга бэриммэккэ этэҥнэ бу курдук олох оргуйар үөһүгэр, килбэйэр киинигэр сырыт диэн алгыыбын. Алгыс баһа сыаланнын, оройо аһаҕас буоллун. Дом! Дом! Дом!

Анастасия Морхоева, СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, Бэчээтин туйгуна, Таатта улууһун бочуоттаах гражданина

От имени улусного комитета профсоюза работников культуры от всей души поздравляем с Международным днем пожилых людей! Международный день пожилых людей - праздник всех поколений. В этот праздничный день примите добрые слова благодарности все, кто находится на заслуженном отдыхе и продолжает трудиться. Пусть рядом с вами всегда будут любящие дети и внуки, заботливые родные и друзья. Желаем неиссякаемой жизненной энергии, будьте здоровы и берегите себя!

Күндү үөлэннээхтэрбитин: **АММОСОВА НАДЕЖДА НИКОЛАЕВНАНЫ, ЕМЕЛЬЯНОВА ОЛЬГА ПЕТРОВНАНЫ, ИВАНОВА ДАРИЯ ДМИТРИЕВНАНЫ** 60-тун, **СИВЦЕВА АНТОНИНА АФАНАСЬЕВНАНЫ, ДАНИЛОВ НИКОЛАЙ ДАНИЛОВИһЫ** 70-тун томточчу туолбут үөрүүлээх күҥҥүтүнэн, төрөөбүт күҥҥүтүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит! Оҕолоргут, сиэннэргит ортолоругар үөрэ-көтө, өйөбүл буолан өссө да уһуннук олороргутугар, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны баҕарабыт, алыптаах алгыспытын аныыбыт.

Хамаҕатта ветераннарын сэбиэтэ

Убаастабыллаах педагогическай коллективы, аҕа саастаах коллегаларбытын Учуутал күнүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит. Үүнэр көлүөнэни кытта элбэх ситиһиилэрдээх үлэни, тус олоххутугар, дьиэ кэргэҥнитигэр байылыат олоҕу баҕарабыт. Өрөгөйдөөх үбүлүөйдэринэн бочуоттаах сынньаланҥа олорор ытыктабыллаах ветераннарбытын: **АЛЕКСЕЕВА ТАМАРА ПЕТРОВНАНЫ**-65, **СИВЦЕВА ВАРВАРА НАУМОВНАНЫ**-75, **ХАЧИРОВ ВЛАДИМИР ИВАНОВИҺЫ**-65, **СМЕТАНИНА ТАТЬЯНА ТИМОФЕЕВНАНЫ**-65, **БОЛЬНИЦКАЙ АЛЕКСЕЙ АЛЕКСЕЕВИҺЫ**-70, **БЕРЕЖНЕВ ИЛЬЯ ПЕТРОВИҺЫ**-75 сааскытынан үөрэнкөтөн туран эҕэрдэлиибит. Коллектив олоҕор көх-нэм буолан сүбэ-ама буоларгытыгар махтанабыт, тумууну, ыарыыны билбэккэ нус-хас уһун олоҕу, оҕолоргутугар, сиэннэргитигэр бары үтүөнү баҕарабыт.

Үрдүк квалификациялаах специалистары, рабочай кадрдары бэлэмнииргэ, иитиигэ-үөрэтиигэ таһаарыылаах үлэлэрин иһин бэлиэтэммит коллегаларбытын киэн туттан эҕэрдэлиибит уонна инникитин үлэҕитигэр элбэх ситиһиилэри баҕарабыт: **БАИШЕВА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВНАНЫ**-«РФ профессиональнай үөрэҕириитин бочуоттаах үлэһитэ» аат иҥэриллибитинэн, **КИМ ХАН БОН НИКОЛАЙ ВЛАДИМИРОВИҺЫ, РЫЖКОВА ЗОЯ ВИКТОРОВНАНЫ, ЭВЕРСТОВА САРГЫЛАНА ИВАНОВНАНЫ** «Саха республикатын профессиональнай үөрэҕириитин туйгуна» знагынан, **НОВГОРОДОВ АНДРЕЙ ГРИГОРЬЕВИҺЫ, СОЛОВЬЕВ ЛЕОНИД АНДРЕЕВИҺЫ, БУШУЕВА САРДАНА АППОЛЛОНОВНАНЫ** Саха республикатын профессиональнай үөрэҕириитин министерствотын бочуотунай грамотатынан, **НИКИФОРОВА ЭДИТА ВАСИЛЬЕВНАНЫ, ОХЛОПКОВА АКУЛИНА ДМИТРИЕВНАНЫ, ПЕТУХОВ АЛЕКСАНДР ЕВГРАФЬЕВИҺЫ** Саха республикатын профессиональнай үөрэҕириитин министерствотын махтал суругунан.

Эҕэрдэни кытта 2№-дээх профессиональнай лицей коллектива, профсоюзнай комитета, администрацията

Убаастабыллаах үлэ, тыыл ветерана, Нам 1 Хомустааҕын олохтооҕо **ВАСИЛИЙ СТЕПАНОВИЧ АКИМОВЫ** 85 сааскын туолар үөрүүлээх күҥҥүнэн истиҥник эҕэрдэлиибит! Баҕарабыт эйиэхэ баҕа санаа бастыҥын, үтүө санаа үтүмэнин, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, кыыһыҥ, күтүөтүн, сиэннэриҥ, хос сиэннэриҥ, чугас дьоннoруҥ истиҥ сыһыаннарынан, ытыктабылларынан арчыланан уйгулаахтык уһуннук олор диэн алгыспыт үтүөтүн аныыбыт.

Эҕэрдэни кытта Мария, Иван Алексеевтар дьиэ кэргэттэрэ

УБААСТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУҺУН ОЛОХТООХТОРО!

Алтынньы 4 күнүгэр күнүс 14.00 чаастан улуустааҕы Н.М. Рыкунов аатынан библиотекаҕа «Сахалыы ааттары сөргүтүөххэ» диэн ааттаах төгүрүк остуол тула кэпсэтиигэ ыҥырабыт.

Кыттыыны ылаллар: СР иһинэн ГТАС дьаһалтатын салайааччытын бастакы солбуйааччыта Любовь Семеновна Ильина, РНА Сибиирдээҕи отделениетын гуманитарнай чинчийии институтун научнай сотрудника, филологическай наука кандидата Ньургун Михайлович Иванов, СР президенин иһинэн тыл политикатыгар сүбэ эппиэттиир секретара, филологическай наука кандидата Анна Николаевна Атласова.

Кэлиҥ, санааҕытын үллэстиҥ, этиилэрдэ киллэриҥ

XVIII сессия депутатов третьего созыва
Партизанского наслежного совета
РЕШЕНИЕ №39
от 13 сентября 2011 г.
Об утверждении схемы избирательного округа

1. На основании представления избирательной комиссии МО «Партизанский наслег» об утверждении схем избирательных округов на основании п.2 ст. 18ФЗ п.6 ст. 11 Закона РС(Я) и протокола НСД №10 от 22 июля 2011г. утвердить схему избирательных округов по административно-территориальной границе Партизанскогго наслега:

1. Наименование округа	Партизанский	Парковый
2. Количество избирателей	362	231
3. Местонахождение ИКМО	Намский улус, с. Партизан, ул. Школьная 23, здание администрации МО «Партизанский наслег»	
4. Граница округа	Административно-территориальная граница Партизанского наслега	
5. Телефон ИКМО	25708, 25637	

2. Опубликовать данное решение в газете «Энсиэли»
3. Контроль за исполнением решения оставляю за собой.

Председатель наслежного совета В.Г. Алексеев

В поликлинике Намской ЦРБ с 5 по 7 октября будет платный прием врача УЗИ Медицинской клиники «ЛЕНАМЕДСЕРВИС» из Якутска на современном цветном УЗИ-аппарате. УЗИ сердца, сосудов нижних конечностей, головного мозга, сонных и позвоночных артерий, органов брюшной полости, малого таза, щитовидных и молочных желез. Прием по записи по тел. ***89248719783***

Х сессия наслежного совета депутатов
МО «Бетюнский наслег»
РЕШЕНИЕ №23 от 27 сентября 2011 г.
Об утверждении членов ИКМО «Бетюнский наслег»

На основании п.1 ст. 17 Закона РС(Я) «О муниципальных выборах в РС(Я)» и в связи с досрочным сложением полномочий членов ИКМО «Бетюнский наслег» на основании протоколов выдвижения членами ИКМО от коллективов, политических партий и общего собрания наслега:

1. Утвердить новый состав членов ИКМО «Бетюнский нсслег» в следующем составе:

№	ФИО	Год рож-дения	Место работы	Кем выдвинут
1	Колесова Валентина Спиридоновна	1965	Заведующая Бетюнской сельской библиотекой	Наслежной администрацией МО «Бетюнский наслег»
2	Никифорова Анжелина Валентиновна	1979	Худруководитель КЦ «Айылгы»	Молодежной организацией села
3	Дмитриева Руслана Владимировна	1955	Неработающая пенсионерка	общим собранием наслега
4	Павлов Владимир Семенович	1963	Учитель русского языка Бетюнской СОШ	Политической партией «Единая Россия»
5	Сивцева Мария Валерьевна	1984	Безработная	Общественными организациями села

2. Опубликовать данное решение в газете «Энсиэли»
3. Контроль за исполнением решения оставляю за собой.

Председатель наслежного совета М.В. Макаров

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

«Ыраас уу» тэрилтэ производственнай нааданан саҥа графигынан үлэлиир: понедельник-пятница-10 ч. -17.30 ч. диэри. Дьиэҕэ тиэрдэн биэрии өрөбүлэ суох 12.00 ч. уонна 18 ч.

Тел. 89143001170, 42600

БИЛЛЭРИИЛЭР

ГРАФИК
приема граждан руководителями ММО МВД РФ «Намский»

Седалищев Роман Александрович-начальник отдела-полковник полиции-понедельник: с 15 ч. до 17 ч., среда: с 14 ч. до 18 ч.

Павлов Григорий Иванович-начальник полиции-подполковник полиции-вторник: с 15 ч. до 18 ч., четверг: с 9 ч. до 12 ч.

Эверстов Николай Авксентьевич- заместитель начальника отдела по общим вопросам-подполковник внутренней службы-среда: с 9 ч. до 12 ч., суббота: с 10 ч. до 12 ч.

Ефремова Оксана Дмитриевна-начальник следственного отделения-подполковник юстиции-пятница: с 14 ч. до 17ч.

Аммосов Михаил Иванович-помощник начальника отдела по работе с личным составом- подполковник внутренней службы-пятница: с 9 ч. до 12 ч.

Сокольников Петр Григорьевич-заместитель начальника полиции по охране общественного порядка-майор полиции-четверг: с 15 ч. до 18 ч.

Примечание: прием граждан после 18 ч. осуществляет ответственный от руководства ММО МВД РФ «Намский» (согласно утвержденного графика дежурства)

ПЕКИН, САНЬЯ, ШЭНЬЧЖЭНЬ,
ГОНКОНГ и другие города КИТАЯ!

Шоп: Мировые популярные бренды. Рынки: Меха и кожи; Шелковый; Жемчужный; Чайный; Оптовые торговые рынки; Особые низких цен

И

Достопримечательности многогранного и великого Китая на ваш выбор.

Стоимость тура: автобус - Благовещенск; поезд - Пекин; виза; гид; проживание; трансфер; страховка **от 20 000 руб.**

Выезды еженедельно.

Тел./факс 8 (411 22) 33-24-51, сот./тел. 89142705995

АЙЫЫ КИҺИТЭ АҺЫНЫГАС, КҮН КИҺИТЭ КӨМҮСКЭС

Ыҥырыы сурук

Балаҕан ыйын 24 к. нэһилиэкпит олохтоохторо Поповтар дьиэ кэргэн олорор дьиэлэрэ, саҥа дьиэлэрэ уонна массыыналара уокка былдьанна. Ол түмүгэр ньир-бааччы олохтоох, оҕолордоох ыал туга да суох туран хааллылар. Олорор дьиэтэ, таҥнар таҥаһа, туттар мала суох хаалыы - киһи өстөөҕөр да баҕарбат ыар суола.

Ытыктабыллаах бар дьоммут! Саха омук үйэлэр тухары иэдээҥҥэ түбэспити өйүүр, быстыбыты салгыыр үтүө үгэстээх. Кыаххыт баарынан күүс-көмө буолуҥ! Кыра да көмө бу ыал саҥаттан атаҕар турарыгар төһүү буолуо. Айыы киһитэ аһыныгас, күн киһитэ көмүскэс!

Счет 42307.810.2.76190024520/ 48
Намцы Сбербанк 678396, РС(Я), Намский улус,
с. Бютяй-Юрдя, ул. Н. Кириллина, 8.
Попова Варвара Николаевна

Якутский институт экономики Санкт-Петербургского Университета Управления и Экономики

Лицензия АА № 003544 Регистрационный номер № 3540 от 03 июня 2010 г. действительна по 30 декабря 2015 г. Свидетельство о государственной аккредитации АА № 001372 от 23.06.2008г. Регистрационный номер № 1339

ПРОДОЛЖАЕТСЯ НАБОР на ЗАОЧНУЮ форму обучения по программам высшего профессионального образования

Направления бакалавриата:
МЕНЕДЖМЕНТ
ЭКОНОМИКА
СОЦИАЛЬНАЯ РАБОТА
ТУРИЗМ
ДОКУМЕНТОВЕДЕНИЕ И АРХИВОВЕДЕНИЕ

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПРИЕМ на ОЧНУЮ и ЗАОЧНУЮ форму обучения по программам среднего профессионального образования по специальностям:

БАНКОВСКОЕ ДЕЛО	Специалист банковского дела
СТРАХОВОЕ ДЕЛО	Специалист страхового дела

Срок обучения 1г.10м. – очная форма, 2г.10м. – заочная форма
Выпускники очной формы далее продолжают обучение по ускоренной форме выбранного направления бакалавриата.

Обучение и защита дипломных проектов в г.Якутске
Диплом о высшем образовании государственного образца
Существует дистанционная форма обучения
Курсы профессиональной переподготовки кадров
Отсрочка от армии

Адрес ЯКУТСКОГО ИНСТИТУТА ЭКОНОМИКИ:
г.Якутск, ул.Халтурина, 22/1
Телефоны для справок: 43-90-34, 43-91-21, 47-01-72,
факс: 43-98-89
e-mail: sakhaime@mail.ru, www.sahame.ru,
http://ame.yakutia.biz

ПРОГРАММА
мероприятий
«Дней пожилых людей»

-Личное первенство по шахматам среди пожилых людей памяти участников Корейской войны, шахматистов Дьяконова И.И., Прокопьева П.Х.- 1-2 октября-ДЮСШ-10 ч.

-Чествование семей-пожилых пар, долгожителей, активистов ветеранского общественного движения-1-10 октября

-Патронаж на дому для пожилых инвалидов и ветеранов по наслегам-в течение декады

-Тематические вечера, посвященные Дню пожилых людей, благотворительные концерты-в течение декады

-Тематические вечера, классные часы об учителях-ветеранах, посильная помощь на дому с привлечением школьных общественных организаций-1-10 октября

-Вручение продуктовых наборов на дому участникам ВОВ-1 октября

-Открытие рубрики в газете «Энсиэли» «Сааһырбыт дьон аан дойдутааҕы күннэринэн» -сентябрь

-Благотворительная помощь пожилым людям со стороны молодежи-октябрь

УБААСТАБЫЛЛААХ ТЫЫЛ, ҮЛЭ ВЕТЕРАННАРБЫТ!

СР Олох-дьаһах коммунальнай хаһаайыстыба администрацията, профсоюзнай комитета эһигини сааһырбыт дьоннор күннэринэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибит!

Баҕарабыт эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьиэ кэргэҥҥитигэр дьоллоох-саргылаах олоҕу, оҕолоргут, сиэннэргит эһигини куруук үөрдэ-көтүтэ сырыттыннар!

Дьоллоох олохтоох буолуҥ!
Эҕэрдэни кытта коммунальнай хаһаайыстыба администрцията, профкома.

Хамаҕаттаҕа суһаллык чаһынай дьиэ **атыылаанар**, 2 боксалаах гаражтаах, баанньыктаах, булуустаах.
Тел. 89142704930

Продаю Тойота Lite ACE 1998 г., 7 к., цв. белый.
Тел. 89244619904

Срочно продаю УАЗ-тент 2011 года выпуска, двигатель ЗМЗ за 140 тыс. рубл.
Тел. 89142960942, 42201

Продаем дрова-швырок - 3 тыс. и швырок из горбыля - 2 тыс., а также обрезной пиломатериал для потолка по вашему заказу.
Тел. 42256, 89246635184

Хаппыыста, хортуоппуй, моркуоп, сүбүөкүлэ **атыылыыбыт**. Төлөбүрүн перечислениенэн эмиэ ылабыт.
Тел. 23550, 89246627613, 89244611976

Считать недействительным утерянный паспорт 9802 №645535, выданный 23.09.2003 г. Намским ОВД, СНИЛС на имя Гаврильева Дмитрия Семеновича.

Атыылыыбын 11 саастаах аттары уонна 4 биэни.
Тел. 89241734765, 89246607525

Считать недействительным утерянный паспорт, СНИЛС на имя Гаврильевой Марианны Ивановны.

В магазин «Энсиэли» по ул. Ст. Платонова 28/1 на постоянную работу **требуются**: администратор, продавец-кассир, управляющий, рабочий.
Тел. 89247625988

Услуги грузовой иномарки.
Тел. 89243661967, 89841160270

Күндү кэргэним, аҕабыт, эҥэбит
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
б.дь. балаҕан ыйын 28 к. ыарахан ыарыыттан күн сириттэн суох буолбутун аймахтарыгар, чугас дьонугар дириҥник курутуйан туран иһитиннэрэбит.
Кэргэнэ, оҕолоро, сиэнэ

Күндү балтыбытыгар, эдьиийбитигэр Дьяконова Мария Афанасьевнаҕа, оҕолоругар Ленаҕа, Людаҕа уонна Дыгыҥҥа таптыыр аҕалара
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
ыарахан ыарыыттан суох буолбутунан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Афанасьевтар, Абрамовтар, Эверстовтар, Пестряковтар, Никоновтар, Лукиннар, Даниловтар, Сивцевтэр, Чурапчыттан Саввиннар

Күндүтүк саныыр балтыбытыгар, эдьиийбитигэр Мария Афанасьевна Дьяконоваҕа, оҕолоругар , сиэнигэр таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эҥэлэрэ, Түбэ нэһилиэгин олохтоохо
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
ыарахан ырыыттан өлөн туораабытыгар дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит, аһыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит, кытаата сатаан.
Убайгыт Тарас, Полина дьиэ кэргэттэрэ, оҕолоро, Чурапчыттан Саввиннар, Намтан Сивцевтэр

Хатырык орто оскуолатыгар бииргэ үөрэммит, алтыспыт үөлээннээхпит, Түбэ нэһилиэгин олохтоохо
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Харитина Николаевнаҕа, кэргэнигэр Мария Афанасьевнаҕа, оҕолоругар, сиэнигэр, бииргэ төрөөбүттэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Намтан Касьяновтар

Бииргэ үөрэммит, убаастыыр доҕорбут, Түбэ нэһилиэгин олохтоохо
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
уһун ыарахан ыарыыттан олохтон барбытынан ийэтигэр Харитина Николаевнаҕа, кэргэнигэр Мария Афанасьевнаҕа, оҕолоругар, сиэнигэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Хатырык орто оскуолатын 1975 с. выпускниктара

Күндүтүк саныыр, убаастыыр дьүөгэбитигэр Мария Афанасьевна Дьяконоваҕа, оҕолоругар Ленаҕа, Людаҕа, Дыгыҥҥа, сиэнигэр Василенаҕа уонна кинилэр дьиэ кэргэттэригэр таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эҥэлэрэ
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, эҥиги аһыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.
А. Михайлова, А. Сидорова, А. Осипова, Н. Лукина, З. Местникова

«Байдам» потребительскай общество уонна «Сайдам» ХЭТ коллективтара Российскай потребкооперация туйгунугар, үлэ, тыыл ветераныгар Дьяконова Христина Николаевнаҕа, Нам Райпотугар өр сылларга үлэлээбит Мария Афанасьевна, Маргарита Иннокентьевна, Олег Дыгынович, Екатерина Николаевна Дьяконовтарга, кинилэр дьиэ кэргэттэригэр таптыыр уола, кэргэнэ, бырааттара
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Саҥаспытыгар Мария Афанасьевнаҕа, оҕолоругар Ленаҕа, Людаҕа, Дыгыҥҥа, сиэнигэр Василенаҕа тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, эҥэтэ
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
күн сириттэн ыалдьан суох буолбутунан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Бугаева Е., оҕолоро Катя, Нора, Толина, Сеня, Маркел дьиэ кэргэттэрэ

Бииргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Ленаҕа, кини кэргэнигэр Васаҕа, кыыстарыгар Василенаҕа тапталлаах аҕалара, эҥэтэ
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
улахан ыарыыга ыалдьан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аҥыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.
Түбэ орто оскуолатын 1997 с. бүтэрбит оҕолор

Күндү бииргэ үөрэммит табаарыһым
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
ыарахан ыарыыттан ыалдьан суох буолбутунан кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэнигэр дириҥ кутурҕаммын тиэрдэбин.
Бииргэ үөрэммит табаарыһа Василий Петров

Түбэ орто оскуолатыгар бииргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Данилова Людмила Николаевнаҕа кинилэр аҕалара, эҥэтэ, Түбэ олохтоохо
ДЬЯКОНОВ
Николай Дыгынович
ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан ис сүрэхтэн кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Түбэ оскуолатын 1998 с. выпускниктара

Убаастыыр кырдьаҕас эдьиийбитигэр Васильева Екатерина Семеновнаҕа күндү күтүөтэ, балтыбытыгар Наталья Николаевнаҕа, оҕолоругар, сиэннэригэр таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эҥэлэрэ
ГАБЫШЕВ
Иван Никитич
уһун ыарахан ыарыыттан өлөн туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Романовтар, Сидоровтар, Лугиновтар, Потаповтар, Атласовтар, Федоровтар

Улуустаах ыы киин балыыһа администрацията, профсоюзнай тэрилтэтэ, детскай отделение коллектива сестра-хозяйка Габышева Наталья Николаевнаҕа, оҕолоругар тапталлаах кэргэнэ, аҕалара
ГАБЫШЕВ
Иван Никитич
эмискэ ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Нам комбикормовай заводун инженер-механигынан өр кэмнэ үлэлээбит коллегабыт
ГАБЫШЕВ
Иван Никитич
күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
ОСП «Нам комбикормовай завода», ОАО «Сахазернопродукт» коллективтара

Күндүтүк саныыр табаарыспыт, «Комсомольскай» совхозка завгарынан, ТБ инженеринэн үлэлээбит
ГАБЫШЕВ
Иван Никитич
ыараханнык ыалдьан өлбүтүнэн кэргэнигэр Наталья Николаевнаҕа, оҕолоругар, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Хамаҕаттаттан Игнатьевтар

Убаастыыр кийииппитигэр, саҥаспытыгар Надежда Николаевнаҕа, балтыгар Наталья Николаевнаҕа, кини оҕолоругар, сиэннэригэр таптыыр көтүөттэрэ, кэргэнэ, аҕалара, эҥэлэрэ
ГАБЫШЕВ
Иван Никитич
уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн букатыннаахтык барбытынан кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Аппааныттан, 1 Хомустаахтан, Дьокуускайтан аймахтара

СР спордун маастара, РФ спордун ветерана, улуус Ытык киһитэ
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
«Нам улууһа» МТ спорт уонна физкультура отдела

Үөдэй орто оскуолатын коллектива убаастабыллаах коллегабытыгар Евсеева Татьяна Петровнаҕа, бииргэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, чугас дьонноругар, аймахтарыгар кинилэр аҕалара, эҥэлэрэ, Аппааны нэһилиэгин олохтоохо, үлэ, тыыл ветерана, улуус Ытык киһитэ
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
эмискэ ыалдьан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Коллектив

Истиҥник саныыр дьүөгэбитигэр Евсеева Татьяна Петровнаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, сиэннэригэр таптыыр аҕалара, эҥэлэрэ, хос эҥэлэрэ
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Үөдэйтэн П.К. Винокуров, Н.К. Абрамов, Константиновтар, Д.М. Ядреева, М.Н. Харитонова, М.К. Винокурова, Владимировтар

Ыалбыт үлэ, тыыл ветерана
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэнигэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Ыаллара Винокуровалар, И.С. Дьяконов, Матвеевтар, Васильева, Скрыбыкина

Тыыл, үлэ ветерана, Саха сирин спордун маастара, Нам улууһун Ытык киһитэ, улуус тыатын хаһаайыстыбатыгар, спортивнай-общественнай олоҕор элбэх сырабылы биэрбит ытыктыыр киһибит
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
ыараханнык ыалдьан олохтон барбытынан бокуонньук дьиэ кэргэттэригэр, аймах билэ дьонугар кутурҕаммытын биллэрэбит.
Улуус ветераннарын Сэбиэтэ

Бииргэ үөрэммит табаарыспытыгар Евсеев Петр Петровичка, кэргэнигэр, оҕолоругар тапталлаах аҕата, эҥэлэрэ
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Хатыҥ Арыы орто оскуолатын 1985 с. выпуһа

Күндүтүк саныыр сиэммитигэр, балтыбытыгар Попова Нария Гаврильевнаҕа тапталлаах эҥэтэ уонна бары чугас аймахтарыгар үлэ, тыыл ветерана, СР спордун маастара, РФ спордун ветерана, улуус Ытык киһитэ
ЕВСЕЕВ
Петр Иванович
эмискэ ыалдьан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Модуттан, Хатырыктан, Намтан Поповтар

«Барыс» такси службатын коллектива бииргэ үлэлиир коллегаларыгар Неустроев Лазарь Гаврильевичка уонна кини дьиэ кэргэнигэр тапталлаах аҕалара, эҥэлэрэ Абый улууһун Кэбэргэнэ нэһилиэгин олохтоохо
НЕУСТРОЕВ
Гаврил Павлович
олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Ыалларбытыгар Наталья Михайловнаҕа, Анатолий Игнатьевичка уоллара
ИГНАТ
эдэр сааһыгар соһуччу хомолтолоохтук күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Ершовтар

Оповещаем всех друзей, близких знакомых о скоропостижной кончине после тяжелой продолжительной болезни в возрасте 78 лет горячо любимого мужа, отца, дедушки, жителя с. Намцы, ветерана ПМК
ДАЙЛИД
Анатолия Тихоновича.
Жена, дочь

Күндүтүк саныыр эҥэбит, аҕабыт, кэргэним, көтүөппүт, Никольскай олохтоохо
ЭВЕРСТОВ
Валерий Васильевич
б.дь. балаҕан ыйын 29 күнүгэр уһун ыарахан ыарыыттан ыалдьан күн сириттэн барбытын бары билэр дьонугар, табаарыстарыгар, аймахтарбытыгар дириҥник курутуйан туран иһитиннэрэбит.
Оҕолоро, сиэннэрэ Петуховтар, Барамыгиннар, Мальцевтар, Охлопковтар

Редактор э.т. В.Н. РЫКУНОВА

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — ***41496;***
бухгалтерия — ***41141;***
факс — ***41141;***
редакционнай- издательскай ситим —***41332***

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Эҥсиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуулуу хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Роскомнадзорун СР региональнай управлениетыгар 2010 с. атырдьах ыйын 13 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ***ПИ №ТУ14-0114.***

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. ***Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.***

“ЭҢСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Эҥсиэли» хаһыат
РИС талылынна, таҥылынна
уонна бэчээттиир сыаҕар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лиис
Көҥүл сыананан атыылаанар
Индексэ — 54889. Тираһа — 1984
Бэчээккэ илии баттаныытын графига — 12:00 ч. 30.09.2011 с.
Бэчээккэ илии баттанна —11:20 ч. 30.09.2011 с.